

RESSO

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 7, Núm. 60 • Maig - Juny 94 • 235 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

OBSEQUI
D'UN POSTER
DEL C. E. CAMPOS

- Especial Ses Covetes
- Extra de l'ascens del C. E. Campos
- Entrevistes a:
    Kim Fidever - Damià Mulet
- Passejant per la Fira de Maig
- Carta oberta al Batle de Campos

aquarius

Avda. Primavera, 40
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI

**Ara, canviar a més
li costarà menys.**

Gesa

Informi's:
(cridada gratuïta)

900-220.220

a 220V

TOT SÓN AVANTATGES

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Noves activitats	6
Planes Ses Covetes.	7
Escrits manllevats	8
El problema de Ses Covetes	9
Exposició de Bonsais	10
Una antològica excel·lent	11
Cartes dels lectors	12
Fora Vila	13
Fira de Maig	14
Els perfils d'aquell carrer	17
Notícies de Partits	20
Notícies Breus	22
Notes d'Església.	23
Conversa amb	24
Sota el Sol i la Lluna	26
Eleccions Europees	27
Reportatge	28
Conversa amb....	30
Entrevista a Guillem Mascaró	31
Temps de Joc	32
Entrevista a Tomeu Obrador	33
Trot a Mallorca	34
Bàsquet	35

LES ELECCIONS EUROPEES

I proper dia 12 de juny tots els ciutadans de l'estat Espanyol tenim una cita obligada amb les urnes. Pareix ser, segons els darrers sondejos, que un tant per cent molt elevat de ciutadans no faran ús del seu dret constitucional a votar. Aquest «passotisme» pot venir motivat per moltes raons. Potser la primera, i més important, sigui el desengany de l'electorat davant el casos de corrupció que pareixen no acabar mai.

I és precisament per aquest motiu que s'ha d'anar a votar amb més ganes que mai per donar mostra d'una maduresa política i democràtica que, en aquets moments, no demostren els nostres dirigents polítics. La segona raó del «passotisme» potser sigui pel fet de ser unes eleccions europees. N'hi ha molts que pensen, encara, que Europeas troba molt lluny de nosaltres i que les decisions que es prenen al Parlament europeu no ens afecten an nosaltres. Res més lluny de la realitat, i una bona prova d'això n'és el fet, entre d'altres, de la reducció de les quotes lleteres que han sofert els nostres ramaders. Però no tot el que ens arriba d'Europa és dolent, basta recordar les ajudes del Pla 5-B entre moltes altres coses que ens beneficien.

De totes les opcions que tenim a l'hora de votar pareix que la caiguda del PSOE és imminent, que el PP avantatjarà -per primera vegada- en el número de votants al PSOE, però l'opció que pareix que puja amb més força és la nacionalista. Pareix que els votants se n'han adonat de qui millor pot defensar els seus interessos són els partits nacionalistes, que, en aquestes eleccions per primera vegada, formaran una coalició que arreplega tots el Països Catalans (CiU,UPV i PSM). UM, per la seva banda, també s'ha coaligat amb nacionalistes bases, catalans i d'altres autonomies i també esperen uns bons resultats. Esquerra Unida espera poder arreplegar els vots que perdrà el PSOE.

Sigui quina sigui l'opció que ens agradi més, el que hem de fer és anar a votar i aprofitar aquest poder de decisió que tenim. Tal vegada l'únic poder que tenim.

SOS: destrueixen Ses Covetes

A hores de sortir aquesta Revista potser ja sapiguem si els polítics han estat capaços d'aturar les obres que destrueixen un dels paratges més bells de Mallorca, una perla de la nostra costa de Campos, un llogaret ja malmès però encara amb un encant.

Si les obres s'aturen, ens donarem l'enhorabona, aleshores començarà una altra batalla, la jurídica, la de les indemnitzacions, la de les falses lamentacions. Ressò amb aquesta nota d'urgència vol reafirmar que qui estima Mallorca no la destrueix i que Campos ha de ser tractat econòmicament com un poble adult i de ple dret de les Illes Balears i Pitiüses. Mallorca té un deute amb Campos. Però l'economia de Campos no depèn ni d'un bon tros de Ses Covetes, depèn de Mallorca i del motor turístic.

Diuen que...

— Ja fan els darrers esquitxos «electorals»

— UM s'ha juntat bé amb aquesta Coalició Nacionalista, hi ha de tot, bascs, valencians, canaris, gallecs, i mallorquins. I que no és guapo això?

— El PSM, o PSM-CIU, tan se val d'on venim com diuen, es presenta a una Llista on tots s'entenen en català. Ja és una bona ajuda, així s'eviten traductors i coses per l'estil.

— El PSOE segueix igual, En Fernando Morán, cada cop és més vell però cada vegada és més moderat ... i està net de tota culpa.

— Al PP han tret l'As d'Eivissa, N'Abel Matutes, prou conegut de tothom. Un cartell com aquell de la millor Fira, han tret el millor i tiraran la casa per la finestra, si els surt bé.

— Per Campos les Eleccions Europees passaran sense pena ni glòria.

— N'hi ha d'altres de coses que duen maldecaps.

— Les campanades grosses seran

devers Es Trenc (i sabem ben bé on és) i devers els Xibius i per Ses Covetes (aquí tocaran segons mani el Consell).

— Diumenge 29 de maig els municipals tengueren molta feina de tràfic.

— A qualcú se li va ocórrer fer propaganda de tot el que tenim a Campos

— Llàstima que no s'hagués fet fa 5 anys.

— La Guàrdia Civil va fer una bona feina per la manifestació de Ses Covetes. Hi havia les forces suficients sense destacar massa però efectives.

— A Campos havien deixat preparats 5 o 6 jeeps per si de cas.

— Qualque mestre d'obre repartia papers dissabte a vespre.

— N'hi ha que col.laboren molt.

— Ja es veurà on s'ajeurà... en Gelat.

— TERRUSAN S. A. no és una empresa de Campos, està al Carrer Descallar i Net de Palma.

— FINICON S. A. ja té preparats els seus advocats per demanar responsabilitats.

— I d'altres que en demanaran de responsabilitats.

— El Rector mostrava l'Església per la Fira de Maig i els visitants quedaren satisfets.

— Ara va de bo.

— Les paraules escrites romanen

— «Platges del litoral de Ses Covetes, / la Barrala, el Trenc, d'aigües prou netes, / reflexant la blavor d'un cel tranquil, / ones amb laxitud i transparència besant l'arena en gràcil reverència sota un silenci agradós i humil» (*La Nostra Llar*, Cant IV)

— Llet Malloquina ha fet un tractat amb l'Amo més amo de fora vila, Don Toni Fontanet.

— El Conseller Pere J. Morey no va poder anar a la xerrada organitzada per l'ajuntament, per indisposició.

— Per anar a sopar a Sa Canova, sí que estava bé.

— Tot els temps de la xerrada va ser dins l'Ajuntament.

— Les obres d'ampliació del cementeri s'han acabades.

— Hi ha molts (massa) regidors amb vot, però sense veu.

— De cap a cap d'any hi ha funcionaris de l'Ajuntament que fan unes 200 hores de feina més que els altres.

— Alguns del PP de Campos pensen a substituir en Sebastià Roig.

— No s'acopla amb els aires de renovació que vol vendre el partit.

— Té comportaments que recorden temps passats.

— Dubten entre dos possibles aspirants.

— No se sap com acabarà tot això.

□

A CAMPOS MOBLES SALAS

Miquel Vidal

OFERTES

En Menjadors i Dormitoris fins a un 30 % de descompte i en Mobles de Cuina, de fusta i fòrmica, regalam: una Sandxivera, un Exprimedor, una Multiplicadora i una Batedora
Bisbe Tallades, 11 • Tel. 65.07.58 • CAMPOS

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennassar i Obrador

Metge Estomatòleg, Tractaments infantils,
Ortodòncia i estètica dental, Emblanquiments,
Prevenió de càries, Pròtesis i
Prevenió de malalties de les Genives.

IMECO • ASISA • PREVIASA • SANITAS • NOVOMEDIC

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)
Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

• Rellegir el Poema en vuit cants *LaNostraLlar* de Miquel Roig Adrover. Hi podeu trobar bones sorpreses.

• Vos recomanarem anar a Ses Covetes a prendre un bany tots els diumenges de Maig però ja s'ha acabat el Maig.

• Iniciar el Maig del 1994... necessitam esperonejar i revinclar.

• Escriure al Batle de Campos,

Vos recomanam

amb carta amable, demanant-li que dimiteixi si el desgavell de Ses Covetes no s'aclearix.

• El film *La Lista de Schindler* es mereix passar tres hores al cinema, això sí, triau un bon cine i un bon lloc.

• Ara que ve l'estiu, una bona novel·la. N'hi ha d'autors mallorquins i de fora, podeu triar.

• Com sempre, un bon gelat d'ametlles crues de Can Planta, si teniu convidats quedareu bé.

• Si vos ve de gust i sou un parell, tastau la *Cucorba* de Can Pomaret, una tortada per xuclar-se els dits.

• Felicitar tots els nuviis d'aquest mes i desitjar-los llarga vida i felicitat.

• Felicitar tots els pares que han vist créixer la família amb infants, nadons que omplen de goig la casa,

els padrins joves i els vells.

• Posar esment per allà on hi hagi síquies a Campos, ara n'hi torna haver a bastament.

• Aprofitar aquest estiu que començarem per fer qualche excursió per Mallorca, provau d'anar sense presses a Orient, a Galilea, a Bonany o San Salvador i contemplau Mallorca.

• No prendre el sol sense mesures de protecció... alerta als mals de la pell.

• Associar-vos ja, a l'Associació de Veïnats, al GOB, ARCA o a OCB. No espereu que tot ho facin els altres.

• Baratar el cotxe si en teniu ganes... ara hi ha 100.000 Pts menys d'imposts.

• Fer esport o gimnàstica, un poc cada dia i no faceu animalades.

MATEU NICOLAU URREA
Gestió i assessorament fiscal i empresarial
Síquia, 12 • Campos A 10 Tel. 65.03.45

AUTO ESCOLA

Tota classe de
permisos de conducció.

Carrer Plaça, 24
Tels. 65.28.28 • 65.00.80
07630 CAMPOS

GABINET Iladó S.P.C.

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

*Corredoria
d'assegurances*

Carrer Creu, 12 • Tels 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Noves activitats per a impulsar Campos

Organitzat per l'Ajuntament de Campos, el passat dia 5 de Maig a les 9 del vespre al Teatre Municipal, sota el nom de «noves Activitats per a impulsar Campos», se celebrà una taula rodona, a la qual estaven convidades les següents personalitats: Sebastià Roig, Batle de Campos; Pere J. Morey, Conseller d'Agricultura; Jaume Casesnoves, Director General d'Educació; Eduard Gamero, Director General de Turisme; Jaume Roca, Gerent Patronat Carrefour i Antoni Tarabini, moderador.

La veritat és que les intencions foren millors que els resultats, ja que per diversos motius solament es presentaren a l'acte Jaume Mesquida, Secretari General Tècnic de la Conselleria de Turisme, que parlà de l'Agroturisme, com a alternativa per a l'economia camperana, explicant la diferència entre Turisme Rural o Turisme de Possessió i el turisme esmentat. La seva intervenció fou la més breu, com correspon a un municipi mancat de turisme com Campos. Jaume Roca, Gerent del patronat Carrefour de Lleida, explicà la funció d'aquest tipus d'oficines oficials reconegudes per Brussel·les, que es dediquen a gestionar ajudes i a informar de les experiències productives entre empreses europees. L'Ajuntament de Campos, té oberta una oficina d'informació que amb el temps, segons explicà el Sr. Roca podria

Foto: Foto Vidal

— Les absències de 3 ponents va deslluir l'acte.

arribar a ser una Carrefour.

El Batle de Campos obrí l'acte amb una exposició de la malmenada situació de l'economia de Campos, al·legant que no hi ha hagut cap mena de compensació per preservar la imatge del Trenc, tal com està actualment, remarcant que molts de municipis turístics de Mallorca, la utilitzen com una postal. Deposità esperances que moltes de finques del terme podrien dedicar-se a l'Agroturisme.

El Sr. Tarabini, conduí l'acte amb soltura, però va protagonitzar l'anècdota de la nit, puntualment

corregida pel Sr. Batle, quan va apuntar la dificultat de trobar un llanterner a Campos per arreglar una avaria de la seva casa de sa Ràpita, suggerint d'aquesta manera una possible sortida de feina.

Tancà l'acte D. Sebastià Roig, després de contestar l'única pregunta del col·loqui, sobre el futur institut. Va excusar l'absència del Conseller d'Agricultura, per indisposició, i va celebrar la inclusió de Campos al programa 5B.

Redacció.

PERFUMERIA VIDAL

Perfums i Cosmètica

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

BODEGA VIDAL

Especialitat en vins de reserva

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

**ADROQUER
ELECTRÒNICA**

Tècnic especialista en telecomunicacions

Reparació i Muntatge:

Parabòliques • Alarmes

T.V. Vídeo • Antenes • Hi-Fi

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

**ELECTRO TRONICA
C.B.**

Tècnics especialistes en electricitat
i electrònica. Instal·ladors autoritzats.
**Reparacions, Muntatges, Instal·lacions
elèctriques en general.**

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

Amb la raó per davant... No tots els campaners pensen igual

Basta veure per assegurar-ho que els comentaris als diaris i mitjans de comunicació s'han multiplicat, amb profusió n'hem sentit a dir mil de postures comentades als cafès, a Campos i per tot arreu de Mallorca. Han parlat el Batle, el President del Consell, el President de la Comunitat, el Cap de Costes, el Degà del Col·legi d'Arquitectes, insignes personalitats. Cadascú ha dit la seva i gairebé tots coincideixen (excepció feta d'En Sebastià Roig) en què el procés ha estat irregular i, si més no, hi ha defectes greus, molt greus segons alguns. Les dades bàsiques del procés que vos podem oferir (ja que encara no ha acabat la investigació tècnica i jurídica) són:

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Les obres de Ses Covetes, un autèntic embull legal.

1.- 1975, Aprovació del Pla General d'Ordenació urbana de Campos. En aquest Pla no eren ni solars ni urbans els terrenys coneguts avui com a «Torre Marina».

2.- Agost, 1987, Es redactà i s'aprovà el Projecte de Delimitació de Sòl Urbà, projecte que s'anul·laria més tard per Sentència de l'Audiència Territorial.

3.- 29 de juliol de 1988, entra en vigor la nova Llei de Costes.

4.- Agost, 1989, Aprovació inicial de les Normes Subsidiàries (NNSS)

5.- Octubre, 1989, Aprovació provisional, remissió a la Comissió Provincial d'Urbanisme (Secció de Mallorca, actualment la Comissió Insular d'Urbanisme depenent del Consell Insular)

6.- Maig, 1990, La Comissió Provincial no aprova el Projecte presentat de NNSS i el retorna a l'Ajuntament per a subsanar deficiències.

7.- 25 de juliol de 1990, es publica la Llei sobre Reforma del Règim Urbanístic i Valoracions del Sòl.

8.- Novembre, 1990, La Comissió Insular d'Urbanisme (CIU) suspèn l'aprovació del Projecte de NNSS de Campos.

9.- Març, 1991, Aprovació del Projecte de NNSS de Campos amb prescripcions, això vol dir, amb qüestions que la CIU entenia que s'havien d'entendre modificades o que

romanien pendents, a càrrec del mateix Ajuntament. Una d'aquestes Prescripcions referia als terrenys ara coneguts com «Torre Marina» de Ses Covetes.

10.- 2 de Maig, 1991, Publicació al BOCAIB de l'anterior.

11.- Juny, 1991, aprovació definitiva de les NN.SS. de Campos per la CIU de Mallorca.

12.- 11 de juliol de 1991, Sentència fonamental del Tribunal Suprem on afirma clarament que tota norma urbanística de planejament s'ha de publicar íntegrament al Butlletí corresponent.

El procés final: la concessió de llicència.

13.- 10 d'abril de 1992. Sol·licitud de TERRUSAN S. A. de Llicència d'obres, Expedient 59/92.

El mateix dia s'informa l'Expedient per diversos tècnics i es liquida l'impost corresponent per 10.553.891Pts

14.- 13 d'abril de 1992. Concedeix Llicència la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Campos.

15.- 14 d'abril de 1992. S'expedeix la Llicència.

16.- 11 d'agost de 1993. Més tard d'un any després es notifica la Llicència a l'Empresa Promotora.

17.- Març 1994. Rumors d'obres a SES COVETES. Comencen les obres.

18.- Abril, 1994. Es presenta, amb retard, el Projecte d'Execució de les obres.

19.- Maig, 1994. Amb gran escàndol i indignació populars s'inicien les investigacions tècniques i jurídiques. El PSM i el GOB presenten Recurs contra la Llicència. De per tota Mallorca es protesta per aquestes obres que, a més, pareixen per les irregularitats il·legals. El Consell Insular de Mallorca inicia un Expedient revisador d'ofici de l'aprovació de les Normes Subsidiàries de Campos dia 2 de maig. D'aquest expedient podria derivar la suspensió cautelar del Planejament de Campos i així s'obligaria a la suspensió de les obres.

20.- 29 de maig de 1994. Manifestació convocada pel GOB a Ses Covetes per tal de fer pressió social contra les obres.

21.- 1 de juny de 1994. Convocat un Ple del Consell Insular de Mallorca per debatre les qüestions plantejades en torn de la polèmica Llicència i Obres de Ses Covetes.

Estam esperant noves informacions que podran donar solució a aquest conflicte legal tan greu plantejat.

Redacció.

☐ ☐ Segueix ☐ ☐

Qui és qui truca de matinada?

Ses Covetes, Normes Subsidiàries, Llicència i hala, a construir, a destruir!

Això encara no ha acabat. Els qui no hi entenem molt ens feim un embull dels grossos. Altres ja ho aclariran, dic jo. S'han creuat acusacions de tot tipus i tothom demana que s'investigui i s'arribi a la veritat i la realitat. El Grup municipal PP-Unió Campanera va llançar dia 28 de maig, al vespre, un manifest en el que sota el títol «Amb la llei per davant» defensava, sense donar cap dada ni dada, la legalitat de tot el procés. A més, amb un to de lamentació i de rebuig, presentava el cas com un «altre» debat entre l'autonomia de Campos i els de

«defora», argumentava que l'economia de Campos en sortia sempre perjudicada. Diuen que no hi tenen interès ... i si n'hi tenguessin, que haurien fet? Realment, emprar aquests pobríssims arguments, i no demostrar ni que sia tímida la perfecta legalitat del procés constructor, volen dir que estam com sempre: escampar tinta com els calamars i a veure si ho deixam tot més negre. Avui, Campos, com Mallorca, no guanya res amb aquestes obres. Si de cas, qualcú de Mallorca o d'Alemanya, o d'allà on sia. Tots se n'omplen la boca, d'ecològic,

pocs ho defensen a peu d'obra, al tall de sempre. Els ciutadans de Mallorca hem d'averonyir-nos que passin aquestes coses: nosaltres podíem ajudar al GOB a millorar les seves eines legals i a treballar més per la Conservació del Territori; nosaltres romaníem tranquils quan tot això passava als papers, de forma silenciosa. Les institucions necessiten més que mai de ciutadans constructors del bé comú, constructors del nostre propi futur.

Es Jai de la Sala.

© Sebastià Verd

El futur de Campos

La foravila no sempre és el mon idíl·lic, humà i equilibrat que alguns voldrien veure com a alternativa a la massificació de les zones turístiques. L'agricultura té cada pic menys pes econòmic. Cada vegada és manco rendible. Tal volta per això s'ha cregut que és possible transformar el camp en un paradís artificial on es puguin alternar les feines agràries amb el negoci turístic, es a dir combinar les dues coses i fer de l'agroturisme l'hibrid que solucioni tots els mals. A Campos, coincidint amb la fira de Muig, s'ha volgut debatre el futur del terme municipal i, per les informacions publicades, s'ha donat una imatge que pot dur a engany. Més o manco s'ha dit o he entès que amb una dotzena de cases foravileres adaptades per hostejar turistes ja s'hauran obert les portes del futur.

No és això o, si més no, això no pot ser tot. Fins fa ben poc Campos era un municipi ric, amb una ramaderia molt activa que li va permetre superar la crisi dels anys setanta, però que no va evitar el declivi que vendria després. L'estructura agrària familiar no ha pogut superar la competència exterior causada per la inevitable liberalització dels mercats, com tampoc no ha pogut afrontar les polítiques comunitàries que han afavorit l'abandonament de la ramaderia vacuna. I com, tampoc, no va saber racionalitzar els recursos hídrics que, en el cas concret de Campos, varen ser exposats a una sobreexplotació que salinitzà l'aqüífer i que ha convertit centenars i centenars de

quarterades en terra improductiva.

Avui, el paisatge des Palmer o d'altres indrets de Campos s'ha convertit en un horitzó dessolat, ple de construccions fantasmes, del qual ha desaparegut la ramaderia. Fa alguns anys, des del mateix ajuntament, es va voler fer creure la gent que la urbanització des Trenc hagués garantit la prosperitat de tot el poble, de la mateixa manera que s'ha estat còmplice de la destrucció de Ses Covetes. És molt probable que una macrourbanització de la costa hagués fet possible un major pressupost municipal, però segurament no més beneficis pel conjunt de la població que els que dona, per exemple, la proximitat de la Colònia de Sant Jordi, encara que pertanyi a un altre terme municipal. Cal dir, en aquest sentit, que mentre les autoritats locals de Campos feien campanya a favor d'urbanitzar el Trenc no varen saber evitar la salinització de les aigües i, fins i tot, es varen permetre deixar de banda un projecte de transvasament d'aigües depurades desde Palma que ja s'havia aprovat i pressupostat a Madrid.

Totes aquestes circumstàncies han ocasionat a Campos una nafra mala de guarir. Per això és probable que l'agroturisme pugui ser una sortida per a un petit nombre d'exploracions foravileres. Pot arribar a tenir, fins i tot, un pes específic important per a l'economia local, però

SEBASTIÀ VERD

que ningú no cregui que és l'alternativa definitiva. Per començar cal tenir en compte que res no s'improvisa i que per a tota activitat turística, encara que només sigui a temps parcial, fan falta uns serveis hotelers de qualitat i que per això, com per qualsevol ofici, es menester una preparació professional adient. D'altra banda, l'agroturisme és enemic per definició de tota massificació i requereix, per tant, de l'entorn rural. En aquest sentit: quin entorn s'ofereix al turista? La proximitat des Trenc és un atractiu indiscutible, però no es pot oblidar el paisatge més pròxim, la qual cosa significa que per potenciar l'agroturisme també s'ha de potenciar l'agricultura i la ramaderia de tota la zona.

No obstant, hem de creure que Campos, com la resta de la Mallorca no turística (o per ser més exacte amb la terminologia, la Mallorca manco turístizada) ara té una oportunitat per assolir aquest objectiu de retorn a la prosperitat, una oportunitat fonamentada entre d'altres coses amb el programa 5-B de la Comunitat Europea que en cinc anys contempla la inversió a les illes de vint i cinc mil milions de pessetes. Tal volta es pugui tornar parlar de la possibilitat de transvasar aigües depurades per regar les terres de conreu que la sal ha envaït o, com ha suggerit el GOB, establir un sistema de compensació intermunicipal segons el

qual els beneficis de les zones turístiques han de revertir també a les zones agrícoles perquè, al capdavant, Mallorca és un mosaic de peces que es complementen unes a les altres. Si el camp s'abandona es perd la imatge que atreu els turistes. L'agroturisme com alternativa a l'activitat agrària no té cap ni peus. És, en qualsevol cas, una activitat complementària.

El futur de Campos no pot permetre que Ses Covetes es converteixi en una zona turística com les altres, ni convertir totes les cases de foravila en absurdos hotels. El futur de Campos passa per la seva inserció en una planificació territorial d'abast insular, mitjançant la qual sigui possible la suma d'equilibris intersectorials i l'establiment d'un fons intermunicipal per fer que els ajuntaments duguin a terme les infraestructures necessàries sense que els ciutadans d'un municipi es puguin sentir discriminats respecte els demés.

Campos és avui una peça clau del futur de Mallorca, tant per la preservació des Trenc com per un entorn agrari que convé mantenir actiu. És el mateix que es pot dir per a Artà i les seves muntanyes, pel Pla de Mallorca o pel conjunt de la Serra de Tramuntana... Cap municipi no es pot abstracte del context general i, per tant, del paper que la història i la geografia li han donat. Només així la foravila seguirà essent foravila i aquest mon idíl·lic somniat, inclòs l'agroturisme, tindrà qualque sentit.

El problema de Ses Covetes

Voldria amb aquestes notes, tractar de fer assequible a l'opinió pública un tema que, de tant com l'han complicat, duu camí de fer-se laberíntic. Per tant intentaré explicar les coses de la manera més senzilla possible.

I d'entrada diré el següent: l'urbanisme és un instrument de tanta discrecionalitat que permet gairebé tota casta de decisions. Els planificadors poden posar les zones verdes allà on volen, declarar urbanitzables o no urbanitzables els terrenys, repartir altures, densitats i aprofitaments. Això, com ha posat de manifest l'informe del Tribunal de Defensa de la Competència, suposa un intervencionisme tan absolut que implica que pràcticament es caigui en el caos. És el mateix Tribunal qui compara l'urbanisme espanyol a la Unió Soviètica i a l'economia comunista.

Ara bé. Hi ha unes poques coses que aquesta discrecionalitat no pot abarcar. No pot, per exemple, incloure en el pla reserves de dispensació. Ni pot, tampoc, crear sòl urbà. El sòl urbà és una qüestió de fet. Simplement és o no és. Si és s'ha de reconèixer. Si no ho és ja poden cantar misses.

Per fer-ho curt reproduiré només una sentència del Tribunal Suprem, que per reiterar arguments mil vegades repetits és prou clara del que vull assenyalar: «La clasificació de un terreno como suelo urbano depende del hecho físico de la urbanización de suerte que la Administración queda vinculada por una realidad que ha de reflejar en sus determinaciones clasificatorias. Así lo declara reiteradamente la jurisprudencia al aplicar dichos preceptos

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Que hi ha bubotes i coses sospitoses, sembla clar, diu Josep Melià.

-Ss. 29 feb. 1984, 19 jul. 1985, etc.-, subrayando que la clasificación de un terreno como suelo constituye un imperativo legal que no queda al arbitrio del planificador, sino que debe ser definido en función de la realidad de los hechos» (S. 27 gener 1986).

El problema, per tant, es torna relativament senzill. Si el 28 de juliol de 1988 -dia que va entrar en vigor la Llei de Costes- Ses Covetes eren sòl urbà, la zona de protecció seria de vint metres. Si no era sòl urbà, seria de cent metres. Tot es reconduïx a saber si efectivament eren sòl urbà o no.

I ací és a on sorgeixen les bubotes. Si era sòl urbà, per què no es va dir així a la delimitació? Si hi hagué una sentència que reduïa el sòl urbà com és possible que aquest tornàs gros? Que quedi clar. No és un problema de

voluntat política. Era o no era urbà?

Sense entrar a conèixer tots els papers, és molt difícil entrar a donar un veredict. Per altra banda, els que miram aquest tema no som jutges, som simples ciutadans preocupats per les agressions al medi natural i alhora, almanco és el meu cas, per la inseguret jurídica que viven molts d'inversors estrangers degut a la manera grollera i poc tècnica amb la qual actuen moltes institucions públiques. Però que hi ha bubotes i coses sospitoses sembla clar. Tan clar que no es veu per enlloc com s'ha pogut consolidar un sòl que no sembla que hi estàs. Però això, de moment, només són sospites. Quan entrem a veure tota la paperassa les conclusions podran esser definitives.

Josep Melià. □

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc.

Ctra. Campos Lluçmajor, Km.1 • Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

Una exposició de Bonsais a la Fira de Maig

A l'Exposició Internacional de Jardineria feta a Hamburgo l'any 1963 es presentaren per primera vegada una sèrie d'arbres petits japonesos, que es denominaren «bonsais». És a partir d'aquesta exposició quan el «bonsai» fou conegut arreu del món.

El terme «bonsai» resulta de la pronunciació japonesa de dos noms xinesos presos de l'escriptura ideogràfica «pent-sai» que en traducció aproximada vol dir plantats en recipients plans.

Organitzada per l'Obra Cultural Balear de Campos, el passat dia 6 de maig es va inaugurar, al local cultural de «Sa Nostra», per primera vegada al poble de Campos, una exposició de «bonsais». D. Joan Lliteres Mestre, de Porreres, és l'autor que d'una manera artística ha ordenat el creixement del tronc i de les branques durant els 8 anys que dedica a aquesta activitat. Les nombroses persones que visitaren aquesta mostra expressaren d'una manera efusiva al Sr. Lliteres, la seva admiració per una feina, que ha donat els fruits d'una remesa important d'arbres petits, que són una mostra esculturada del que podem veure als

Foto: Foto Vidal

— L'Obra Cultural Balear va dur 52 bonsais a la Fira de Maig.

nostres boscos.

Les espècies presentades, en nombre de 52, algunes d'elles repetides amb les seves formes foren les següents: Magraner, Ullastre, Tamarell, Mata, Pi, Granyoner, Om, Lladoner, Alzina, Figuera, Mata-Selva, Aladern, Codonyer.

El recipient ha de ser pla, la terra s'ha de conservar humida, un fi alam-

bre de coure serveix per moldejar les branques, per mantenir el creixement és necessari tallar les puntes dels brots i acursar o treure les arrels. És a dir, una feina completament personal que treu de la natura unes formes que en certa manera s'acosta a l'escultura.

Guillem Mas.

Maria Miquel Nadal

ASSEGURANCES EN GENERAL

- Metges
- Incendis
- Accident
- Vida
- Robatoris
- Jubilació
- Comerços
- Llar
- Embarcacions
- Automòbils, Etc. . .

Carrer Santanyí, 23 • Tel. 65.04.01 • 65.00.89 • 07630 CAMPOS

CRISTALLERIA
PERELLÓ
Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1 Tel. 65.00.95
07630 CAMPOS

BUGADERIA
TINTORERIA

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • Tel. 65.25.27

✓ Local

Una antològica excel·lent

Miquela Nicolau Ballester va exposar la seva obra a Campos

A la primera quinzena del mes de maig va exposar a Ses Escoles Velles una mostra antològica de la seva obra, la pintora Miquela Nicolau Ballester; una exposició impactant a través de la qual vàrem tenir ocasió de poder seguir amb tot detall d'evolució d'aquesta artista campanera que cada dia es veu més consolidada i que ens ofereix una obra suggerent i molt personal. Perquè, seguint la seva trajectòria, que va des dels inicis una mica informals -i sobretot a partir de la primera exposició que es va muntar al mateix edifici campaner l'any 1986- fins a la seva obra més recent, s'hi condensa tot un treball ple d'entusiasme i de recerca constant que arriba al punt actuals on s'entreu una plenitud del tot encoratjadora.

L'obra de Miquela Nicolau Ballester poua dins una abstracció on els espais queden sempre absorts per la contundència del color. No és, en absolut, una pintura esquemàtica on les formes que creen l'estructura es dilueixen, sinó que atorguen una unitat al cos total d'allò que es crea. De colors contundents, de vegades matisats i evocadors, de formes sòbries con-

«PAISATGE» Tècnica Mixta

figurant un món fantasiós, l'obra d'aquesta pintora campanera rep cada vegada amb més força l'impuls de la meditació; és una obra molt treballada, on cap detall no sembla gratuït; o almanco així ho hem pogut entreveure

en aquesta antològica que ens ha fet admirar i estimar més intensament l'obra de Miquela Nicolau Ballester.

Redacció.

11

PUBLICITAT A RESSÒ:
Maria Bauçà • Tel. 65.01.47
Laborables: de 17'30 h. a 20'00 h.

ASSESSORIA FISCAL

CAMPOS

Carrer Provença, 34 • 2ⁿ • Tel. 65.09.41
07630 CAMPOS (Illes Balears)

**PRODUCTES
ADROVER**

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Cinc mesos sense tu

Escric aquesta memòria a una dona que ens va deixar per sempre.

Quan la vaig conèixer, fa 17 anys, jo era una criatura de 15 anys. La primera vegada que la vaig veure jo esperava en el carrer. Era un dia que plovia, al poble era festa, crec que era el sant del patró Sant Julià, jo esperava un dels seus fills, ella en va tenir sis del seu matrimoni amb Zacarias.

Esperant al carrer el temps que em banyava, vaig veure per una finestra que un dels seus fills, el petit, guaitava. Al mateix moment vaig veure que la porta s'obria i va sortir una dona alta, morena i amb una llarga melena negra, creient que era una germana, després ella em va dir que entràs ja que m'estava banyant.

Quan vaig entrar a ca seva va sortir el jove amb qui jo sortia i me la va presentar. Em va dir: -aquesta dona és ma mare-. Jo no ho vaig creure perquè la vaig trobar molt jove. Bé, ens vam presentar i ella em va donar una tovallola perquè m'eixugàs.

En aquests anys que va estar amb nosaltres em va contar quasi tota la seva vida. Com va conèixer el seu home, com varen poder seguir endavant i alimentar els seus fills. Ella va fer feina, al seu temps, venent peix amb un carro,

un fill a damunt i un altre en camí; em deia que quan va tenir els seus sis fills era un desastre perquè quan el seu home acabava la feina els havien de rentar a tots i quan tots estaven nets i vestidets de blanc, un d'ells ja tornava anar brut perquè es tirava en terra.

També em va contar que una vegada va estar a punt de deixar-nos, però DÉU no ho va voler.

I se'n va anar... Em va contar tantes coses que podria escriure un llibre sobre ella i la seva família. Ella em va ensenyar tantes coses, com cosir, fer ganxet, etc.

Bé, només queda dir que quan ens va deixar va ser molt dur per a nosaltres i també per a la gent del seu poble de Campos perquè sé que hi havia molta gent que l'estimava com els seus fills, especialment el seu home, que varen ser un matrimoni feliç mentre va durar.

En memòria de na Catalina Boixa de la seva filla política M. C.

Amb estima, no t'oblidam, dels teus fills i filles, dels teus néts i especialment el teu espòs per molts d'anys Boixa.

Carta oberta al Batle de Campos

Senyor Batle, de Campos:

Davant el full informatiu -per dir-ho d'alguna manera-repartit a cada casa de Campos pel Partit Popular-Unió Campanera sobre el tema de Ses Covetes, voldria que em contestàssiu a les següents preguntes:

1a.- Qui és que diu mentides i quines són les mentides que es diuen?

2a.- Quants de campaners fan feina en aquestes obres de Ses Covetes?

3a.- Quants de campaners es podran beneficiar de les construccions que es fan a Ses Coveqtes? Es fan perquè les pugui comprar tothom qui vulgui o són únicament per a alemanys?

4a.- Què costarà als campaners el manteniment de la infraestructura dels xalets de Ses Covetes (enllumenat, aigua, fems...)?

5a.- Si l'Ajuntament de Campos «no ha actuat en cap moment de forma il.legal» per què hi ha tanta gent experta en aquests temes que hi troba irregularitats?

Són aquestes les preguntes que els campaners volem que Vós o el vostre equip de Govern contesteu; tota la resta ens sembla una cortina de fum per crear confusió.

Per favor, Sr. Batle, contestau aviat a aquestes preguntes. Ah! i si pot ser, enviau-les a cada casa de Campos que és així com ho soleu fer quan hi ha eleccions. Gràcies.

Maria Burguera.

**Motor Ocasión
Campos, S.L.**

COM

COMPRA - VENDA de Vehícles d'Ocasión

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax 65.24.22
07630 Campos

Sa Joieria

Joieria • Relotgeria

**Carrer Major, 3
Tel. 65.23.78 • CAMPOS**

Llet Mallorquina, neix una nova Central Lletera a Campos.

40 Ramaders de la nostra comarca s'han unit per comercialitzar la seva producció de llet

Uns 40 ramaders de la nostra comarca del migjorn mallorquí han decidit unir-se amb la intenció de comercialitzar baix el seu propi risc la llet de les seves explotacions ramaderes. D'aquesta unió ha nascut Llet Mallorquina S.A., una entitat que té la intenció de construir una central lletera que pugui elaborar la producció lletera dels seus associats.

Aquesta nova planta d'elaboració estarà ubicada a Campos i tindrà capacitat de transformar uns 30.000 litres diaris de llet. La inversió que s'ha de realitzar per poder tirar endavant aquesta iniciativa està als voltants dels 300 milions de pessetes. En Jaume Vidal és el president de Llet Mallorquina S. A., és campaner (Son Grau) i va esser regidor de l'ajuntament de Campos amb UCD. Per altra banda Miquel Bonet, més conegut per tothom com en Miquel de sa cooperativa és el secretari. Aquests dos homes juntament amb un grup d'experimentats ramaders de Campos i dels pobles dels voltants, com Felanitx, Santanyí i Ses Salines, formen la junta directiva d'aquesta empresa.

Analitzar el perquè un grup de ramaders surten a llum amb la intenció de tirar endavant un projecte tan costós en temps de crisi, sobretot pel sector agrícola és molt senzill. Els ramaders de Mallorca i molt especialment els de Campos estan cansats de què sempre hagin de pagar els plats romputs del mal funcionament de les centrals lleteres. No veuen amb bons ulls que es pagui a un preu tan ruïnós el litre de llet, per tant i després de comprovar que Agama té una difícil papereta per segellar un tormentós passat, han decidit tirar endavant amb aquest projecte.

Un conegut pagès de Campos va manifestar a Ressò que «ja està bé de que nosaltres hàgim de estar pendents de que el Govern solucioni o no el sector lleter. Per tant nosaltres podem tirar endavant un projecte que doni sortida al que realment nosaltres sabem fer que és llet».

Els màxims responsables de Llet Mallorquina S.A., han estat negociant

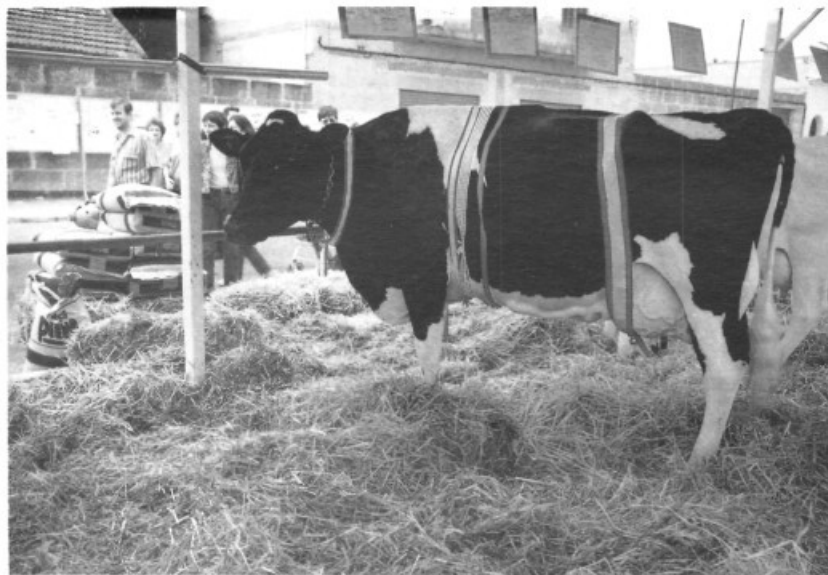

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

amb el Banc de Crèdit Balear la compra de les velles instal·lacions de la central lletera Blahi de Campos. Aquestes negociacions no han fructificat degut a que l'entitat bancària demanava un preu massa elevat per l'estat de les naus de Blahi. Al Crèdit les instal·lacions de Blahi li suposaven un cost de 59 milions de pessetes, quantitat que Llet Mallorquina no està disposada a pagar, ja que la fàbrica es troba en un estat ruïnós.

Per altra banda estem en garanties d'avançar a tots els lectors de Ressò que Llet Mallorquina ja té uns terrenys per a ubicar la seva fàbrica. Es tracta

de terrenys que pertanyien a SAT Mallorca, una entitat creada als anys 80 amb la intenció de construir també una central lletera. SAT Mallorca no fructificà aleshores perquè el sector ramader estava amb la seva millor època i els ramaders confiaven en Agama. Aquests terrenys estan molt aprop de les instal·lacions de Blahi. Com a darrera nova, podem dir que aquesta naixent empresa s'ha unit amb Palma Crem i té importants projectes pel camp mallorquí.

Miquel Adover.

A Campos encara hi ha iniciativa.

En el nostre poble de Campos encara hi trobam gent amb iniciativa. Que hi hagi un grup de ramaders que es junten per crear una central lletera és digne d'agrair. És imprescindible que tots els campaners els donem el nostre suport. Campos no té hotels, ni altre tipus d'economia per tirar endavant que no sigui la pagesia.

Campos no està mort, aquest poble pot reviscolar i el que fa falta són iniciatives d'aquest tipus que engresquin la gent de la nostra contrada i creïn riquesa mitjançant el que tenim, la terra de Call Vermell.

Una dada a tenir en compte: vull creure que les institucions també donaran el suport a aquesta iniciativa tal i com pertoquí. Tenc entès que des de Palma no ha caigut massa bé aquest projecte. Per això record als polítics que duen barba i als dels cabells blancs que no seria molt ètic posar entrebancs a Llet Mallorca a un any vista de les eleccions.

Miquel Adover.

Passejant per La Vila a La Fira de Maig

Una fira possiblement és una passejada, saludar els amics, els coneguts i, sobretot visitar les exposicions, que en el cas d'aquesta fira té el sentit i la fi dels animals; més de 130 amb un pedigrí perfecte segons paraules del Batle.

Però de vaques i bous, n'han parlat en comentaris apart persones més qualificades que el qui escriu aquestes retxes. Voldria per la meua part accentuar el caire més lúdic d'aquesta festa, començant per l'Exposició de Bonsais, organitzada per l'Obra Cultural Balear de Campos, magnífica mostra d'arbres petits a càrrec de Joan Lliteres. Malgrat que la Fira estranyament no passa pel Carrer Estret, foren moltes les persones que pogueren admirar aquesta exposició, al local cultural de Sa Nostra.

La visita a la Parròquia de Sant Julià va ser una vertadera sorpresa, totalment obertes les portes del portal dels homes, les retxes de sol entraven fins a mitja església. L'itinerari marcat és perfecte, anam passant pel passadissos dels costats, admiram les nombroses obres d'art perfectament catalogades, arribam a la sagristia on s'exposen els magnífics objectes que conformen el recent inaugurat Museu Parroquial. Una visita molt recomanable, ja que es poden veure la major part de les 900 obres contabilitzades entre pintures i escultures, repartides a les esglésies de Campos, sense contar els objectes

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Aquesta Sinià és una mena d'escultura que mereixia quedar a la futura plaça.

exposats al Museu. Aprofit aquestes retxes per donar l'enhorabona a tots els que han participat en aquesta meravellosa feina i, sobretot, al Rector D. Gabriel Reus, pels seus esforços a conservar i mostrar el patrimoni de la nostra Església, amb un respecte digne d'elogi.

El carrer del Tren és ple de records i de casetes envelades; totes les cases són de la mateixa altària, curiosament no n'hi ha cap que tengui menys de 60 anys, el que li dona un caire de molta tranquil·litat. Les casetes instal·lades no imprimeixen caràcter a la fira, però la complementen. Al final, la futura Plaça de l'Estació: «Promoart» és una empresa de mestres artesans campaners,

que a aquesta Plaça ha construït una rèplica perfecta d'una Sinià, sens dubte és la sorpresa agradable d'aquesta Fira; en Miquel Valls (Mestre picapedrer), Andreu Prohens (fuster) i en Miquel Torres (teuler), han fet una mena d'escultura que mereix quedar en aquest lloc, com a símbol de la importància que ha tingut sempre l'aigua a aquest poble.

Just davant, a un local d'en Cristòfol Soler, s'exposen els quadres de la «II Trobada de Pintura a la Ruralia campanera», una mostra que ens permet contemplar una sèrie de paisatges de foravila reflectits amb més o manco encert. De tots ells, voldria resaltar «Un viatge de verd», oli de Maria Mas Mas, «Sa Font Santa» aquarel·la de Joan Huguet Amengual i «Es molí d'En Colau Cós» aquarel·la d'en Miquel Navarro.

L'exposició de cans organitzada per la Societat Canina de les Balears, es va celebrar enfront de l'antic «Peso», ara dipòsit municipal. Desfilaren uns 80 cans, d'un gran nombre de races, destacaren els següents premis: Siberian Huski (quissos), Alaskan Malamute (joves), Mastin Pirineos (espanyola), Bestin Show (oberta), Xiuaua, Coker espanyol (concurs infantil) i en «Tirant» un excel·lent ca de bestiar, procedent de Son Barraca de Campos.

El carrer Major quedarà gravat dins la memòria de tota una generació per l'existència del teatre de Das

14

— «Un Viatge verd» de Maria Mas Mas

✓ Fira de Maig

Marians, malauradament enderrocat, va esser una de les obres més importants de l'arquitectura campanera d'aquest segle. La nova construcció avui és el local social de l'Associació de la Tercera Edat. L'exposició organitzada per aquesta gent, és un bell recull de retrats antics de persones campaneres dels anys 20, és de resaltar l'esforç de localització dels noms, posats al peu de cada foto, moltes d'elles emmarcades amb unes precioses vases. Però sobre totes elles destaca el quadre muntatge de les fotos dels membres de l'antiga Associació Sanitària de Campos presidida per D. Damià Oliver, el metge Oliver.

Na Miquela Nicolau omplí la sala de l'Auditori amb una selecció de les seves darreres pintures, un recorregut que ens va permetre gaudir de la creació d'uns mons d'extraordinària bellesa, reflectits en tres o quatre obres que sobresurten a les demés. El concert de la Coral Universitària, perfecte pròleg a aquesta subjectiva caminada, emmarcat a dins el Convent dels Mínims, ens va fer gaudir per unes hores de la meravella de les veus, i de la conjunció de totes elles magistralment conduïdes pel seu director Joan

— Foto antiga associació Sanitària de Campos.

Company. El repertori de cançons va ser variat, cantant composicions simfòniques, a diferents veus amb solistes, abraçant diferents autors clàssics, així com també compositors contemporanis. També cal destacar l'espiritual de Jester Hairston el qual va ser molt aplaudit pel nombrós públic assistent, per concloure un concert perfecte tant de veus com de direcció

i que seria desitjable poder-ne gaudir altres vegades. Enhorabona a la regidoria de Cultura de l'Ajuntament per l'organització de l'acte.

Guillem Mas Forteza.

— Exposició de Pintura de Miquela Nicolau.

— El Museu de la Parròquia, una visita molt recomanable, ja que es poden veure la major part de les 900 obres d'art comptabilitzades.

Fotos: Damià Prohens (Foto Vidal) i Guillem Mas i Forteza

PUBLICITAT A RESSÒ:
Maria Bauçà • Tel. 65.01.47
Laborables: de 17'30 h. a 20'00 h.

LA MÉS EXTENSA OFERTA QUE POGUEU TROBAR EN REPORTATGES

Especialistes des de 1.919

- Voleu el millor del millor? El "Top" obtenible? Aquí ho teniu!
- Cercau una cosa intermitja, però amb un bon resultat garantit? Sense cap dubte, aquí el podeu trobar.
- El preu és la primera condició, però no voleu exposar-vos a un "Ja està fet" sense remei? vos oferim **26 opcions base** a partir de **43.500 Ptes.** per un reportatge de 30 fotos o **49.800** el de vídeo. Alguna encaixarà amb el vostre pressupost.

16

- No teniu inconvenient a arriscar aquest record si el preu és el més baix possible?
A més del servei de revelat normal vos presentam el manual i el semi-manual amb assessorament professional, així com el de videoedició.
Traurem el màxim possible de les presses que haureu fet amb la vostra càmera.
- Passau de tot això? el que voleu és que vos ho donin tot fet, però al preu de cost d'una xapuça?
Així només pot ser això: una xapuça
No tenim aquest servei, però a altres llocs el podeu trobar.

Els perfils d'aquell carrer

Damià Huguet

L'amo En Mateu era un home robust, alt, d'espatles gruixades, corpulent i massís. Tota la seva vida l'havia dedicada a l'ofici de picapedrer, de mestre d'obres. Coneixia amb els ulls clucs la qualitat del marès que emprava, la finor arenosa del ciment comú, la gruïdor de la grava que conformaria un formigó dens i gras de portland, gens porós. Era, en el fons, i en aquells anys sobretot, un artesà de l'ofici de la construcció: les paletes, la gaveta, el nivell d'aigua, els taulons i les cordes conformaven tots els estris necessaris per a realitzar el seu treball: l'uixol, el càvec, l'escàrpara. Tot resultava imprescindible, i cada eina tenia la seva utilitat.

Com tants de bons mestres d'obra, just amb una ullada sabia si el trespol havia quedat ben nivellat, o si la plomada d'una paret era perfecta. Per molts anys d'ofici s'imposen sobre càlculs arquitectònics i mides preses amb peu de rei. Un bon mestre d'obres té en el seu ull, que meticulosament acluca, tota la saviesa i l'experiència dels seu ofici.

A mestre Mateu el vaig conèixer quan ja era gran -i jo molt jovenet encara. A l'estiu s'asseia a la fresca, davant ca seva, damunt l'estreta vorera feta amb lloses de pedra, cercant una ombra. Vestia calçons de llista blava i un mariol.lo blanc, netíssim sempre. Assegut al taulell veia passar la gent i suportava el pas del temps com podia, amb molta lleguda. La seva figura d'home robust, amb els calls de les mans ja esvaïts pels anys de senectud, s'emmarcava a l'ombra del frontis de ca seva, estàtica, com un mirall entelat per l'ofici i la feina feta durant tants

desenis. Saludava els coneguts amb un gest tímid, i de vegades feia qualche becadeta.

Obert el portal de pinte-en-ample, persianes i vidrieres, a dues passes del carrer, la seva nora, que nomia Joana, brodava. Era una dona de salut delicada. Tenia les fesomies netes, clares, d'una blancor angelical, subtil. Asseguda a una cadira de bova, o a un balancí, brodava sempre. La record perfectament, entre aquells silencis. Encara jovenet, jo corria pel carrer amb els meus amics, jugant amb bolles de fang o senzillament encalçant-nos per esbravar el temps de qualche manera: poca cosa més hi havia. Madó Joana -jo sempre la vaig anomenar així- estava asseguda sempre just a l'entrada de ca seva, ran del portal, tant a l'hivern com a l'estiu. Tenia el tambor de brodar estret a les cuixes, un tambor de llenya blanca, potser de lledoner, al qual s'hi aguantava, ben tensat amb una corretja de couro, una trossada de roba de fil on ella brodava amb elegància dibuixos diversos: punt mallorquí, de passat, de creueta, vermells, grocs, blaus, d'una subtilitat immensa, suggerents. Ni jo ni els meus amics que trescàvem el carrer no coneixíem massa bé l'encant d'aquell ofici, però ens fascinaven els pètals dibuixets, les flors, les fulles, les lletres barroques, els colors...aquella serenitat i aquella delicadesa de ficar meticulosament l'agulla amb el fil en la tela blanca que conformaria una coixinera, un llençol o una mantelleria.

El meu carrer es va caracteritzar sempre per la tranquil·litat, per la monotonia, i un cert silenci; i això que en aquells anys era pràcticament l'únic carrer de la vila que la gent tenia per desplaçar-se a l'estació del ferrocarril, la qual cosa vol dir que a determinades hores era molt transitat. Era un carrer, també -tot s'ha de dir- una mica rarenc, amb moltes portasses i poques botigues, de cases baixes construïdes amb pedres i fang, de marès, humils, color d'or vell. Un carrer per on passava el cotxe de la funerària, des de l'església camí de cementeri.

Més o manco a la meitat del carrer hi havia el taller d'un trinxeter artesà.

Nomia Jaume i era nat a Sineu, però des de feia molts anys residia a la vila. El seu taller era gairebé medieval, en el sentit que si jo el veia així a la meitat d'aquest segle, fosc i de parets negroses i fumades, he de suposar que fa tres-cents anys hagués estat ben igual. Mestre Jaume Trinxeter,meticulós com a bon artesà que era, tenia una gran afició pel teatre: va ésser un actor esplèndid, d'aquells que marquen tota una època. Era irònic, rialler, i sempre anava de berbes. D'ell, ara, me'n resta l'encant del seu ofici, el taller estibat de perfils d'acer i eines diverses; i sobretot la fornall on encalientia el ferro, bufant amb una manxa manual voluminosa que emprava per obrar trinxets, ganivets, falç i altres utensilis que la gent li comanava. I també l'esmoladora, que era un estri complicadíssim format per una mola immensa que ell feia rodar amb un pedal rudimentari, sempre avinent a una pica de pedra amb aigua negrosa on banyava els ganivets perquè quedassin lluents i ben pulcres. Solia fer els mànecs dels trinxets amb banyes de cabra o de boc; els de les ganivetes, en canvi, els feia amb llenya d'ullastre o d'alzina. I sobre el ferro de tall hi marcava, en calent, les inicials del seu nom, J.V. i de vegades un dibuixet raríssim, marca de la casa.

Era, aquell, un món subtil, humil, senzillíssim. Sense cobrar-nos un cèntim, el trinxeter ens posava una punta d'acer a la baldufa, que aferrava en calent amb excrements de cavall. A la sortida d'escola la verdurera del carrer ens regalava cinc o sis nesples; i el pagès, que post el sol arribava de foravila, ens donava una grapada d'aglans o, si era el temps, mitja dotzena de móres, una magrana o un parell de figues bordissot blanc. Són records que m'agrada evocar. El pas lent dels carros, les bicicletes. Els cafès on la gent jugava a cartes o feia tertúlia fins altes hores de la nit. Els al.lots corrent pel carrer i les dones assegudes a la fresca. El silenci. La fosca. La calor sufocant de finals de juliol. Un teixit quotidià, rutinari, sublim,immensament humà.

Joaquim Forteza Fuster «Xim Fidever»

En la nostra volta d'aquest número hem dirigit les passes cap a Plaça, allà, en una casa del carrer de les Posades ens esperava l'amo en Xim Fidever.

Motius per parlar amb ell en sabíem molts, i molts més encara que n'hem anat descobrint a mesura que transcorria la conversa. Un home polifacètic que ha viscut amb intensitat cada un dels dies de la seva vida. Ara problemes de salut el limiten un tant, però no per això ha perdut la xerrera, les ganes de contar coses, de recordar... persones que el coneixen ja ens havien destacat aquesta característica en ell, «l'amo en Xim és molt conversador» i hem pogut corroborar-la.

De l'estona que passarem al seu costat, de les coses que ens va contar, ara, com sempre, en tenim un bon record. També, com quasi sempre, haurem de lamentar no tenir més espai i deixar-ne alguna per una propera ocasió.

L'amo en Xim Fidever -Joaquim Forteza Fuster- té 76 anys. Natiu de Sóller resideix a Campos des dels 3 anys. Els seus pares, que ja eren comerciants a la Ciutat de la Vall, s'establiren a la vila nostra fa setanta-tres anys i obriren una botiga allà on ara hi ha el Bar Ca'n Xim. Es limitaven a vendre arròs, oli i fideus que ells mateixos fabricaven. La procedència del seu mal nom és, doncs, clara i evident.

El nostre personatge recorda tot el procés de fabricació com si fos ara: «es feia la pasta, la forma es donava amb les màquines i llavors s'estenien damunt canyissos perquè s'eixugassin».

Aquesta botiga, que molts encara recordaran, va romandre oberta fins fa 10 anys, encara que des del moment del seu casament, i com a condició de la seva esposa, va baratar un tant la seva fesomia i ja començaren a vendre de tot.

Tornant un poc enrera recorda que part dels seus estudis els realitza a Barcelona, en concret els referents a Professorat Mercantil, encara que llavors mai no exercí aquesta professió.

— Una de les vostres dedicacions ha estat el comerç, quants d'anys heu dedicat a aquesta activitat i què ens en podeu contar?

— La botiga va estar oberta una seixantena d'anys, fins que em vaig retirar i el meu fill va preferir un Bar. De fet, tant a mi com a la meua dona, sempre ens han agradat els negocis que requereixen un contacte amb la gent. Tot el que suposi relacions humanes ens agrada, i per tant el canvi no va ser tan gran.

Mentre tenguérem la botiga la meua dona era l'encarragada de despatxar. La meua feina era anar a comprar, a Palma o a Manacor, els productes que llavors veníem. Al mateix temps era el representant a Campos de la casa Osborne. Feia tots els bars de la vila. També repartia cafè i sucre.

— Què en pensau del canvi de les botigues tradicionals als grans supermercats?

— Pens que la vàrem llevar d'hora, les grans superfícies han fet molt de mal al petit comerç. És impossible competir amb empreses que compren tants de productes i en quantitats tan importants. En el tracte amb la gent

— En Xim Fidever, una persona singular.

s'hi ha perdut molt.

— A part de la botiga sabem que heu fet moltes altres coses, ens agradaria saber un poc quines.

— Durant la guerra, els cotxes particulars no podien circular els diumenges. Mon pare havia comprat un taxi, que cremava clovelles d'ametla, i me'l va cedir perquè els diumenges fes el viatges que em sortissin. Més envant vaig comprar un Mercedes i seguia fent de taxista, amb ell hi anaren

a l'Església la majoria de les nívies d'aquells temps.

Quan feia el servei militar vaig fer de Policia de Tràfec, jo volia seguir la carrera militar però els meus pares no ho varen voler, essent pubil em volien amb ells, passaven pena que no me n'hagués d'anar molt.

— Deixant un poc la feina a part, quines són les vostres aficions?

— M'ha agradat molt i m'agrada el futbol i, en certa manera, puc dir

C. E. CAMPOS - CAMPIÓ DE LLIGA - PRIMERA REGIONAL PREFERENT 1993-94

Handwritten signatures of the team members and staff from the left photo.

Handwritten signatures of the team members and staff from the right photo.

FOTO:
COL.LABORACIÓ DE

Vidal
CAMPOS
FOTOGRAFIA + VIDEO

ADROVER-CAMPOS

Avda. Primavera, 40
07638 COLONIA SANT JORDI

Antelm Obrador, 2 • Tel. i Fax 65.02.02
07630 CAMPOS

CONSTRUCCIONS

GUILLÉN - BAUZÁ

Escorial, 64 • Tels. 65.25.01 - 65.28.11
07630 CAMPOS

**TRANSPORTS
MESQUIDA**

Ronda Catalunya, 9 • Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

**OBRA CULTURAL
BALEAR
• CAMPOS •**

Avda. Rei Jaume II, 5 - Baixos
07630 CAMPOS

RESSÓ

DE CAMPOS

Apartat de Correus, 40

**COMERCIAL
RAMBLA**
Tf. 65 25 01

Rambla, 14 • Tel. 65.25.01
07630 CAMPOS

Jardineria
•
Decoració
•
Art
mallorquí

**ASSESSORIA EMPRESARIAL
CAMPOS**

Carrer Provença, 34 - 2^{on.}
Tel. 65.09.41 • CAMPOS

SA CIMENTERA, S. A.

Carrer Cimentera, 38
Tels. 65.02.54 • 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

**Recreatius
SUR MALLORCA, S. L.**

Mesquida, 16 • Tel. 65.03.56
CAMPOS (Mallorca)

— Un dels equips de futbol que va presidir en Xim Fidever.

que com a president del CD Campos vaig ser un dels iniciadors de l'etapa actual del futbol a aquest poble. Durant tretze anys vaig ser el president de l'equip campaner.

— Enguany que a Campos se n'ha parlat tant de futbol, ens podrieu recordar com foren aquests inicis?

— Hi havia un cert ambient futbolístic, i després de molt de parlar-ne decidírem muntar un equip. El primer va ser cercar un lloc per jugar, el trobàrem a Ses Forques, un tros de foravila que espedregàrem i posàrem en condicions.

Alguns dels primers directius foren n'Andreu Lladó, en Rafel Bujosa, en Jaume Blanch, en Silvestre Ginard, en Joan Lladonet, en Biel Estrella, i molts d'altres, n'entraven de nous i sortien.

Abans a Campos no hi havia futbol i la primera tasca fou formar un equip, la gent jugava més per amistat i per gust que per cap altra cosa. Llavors era molt difícil que a un poble petit com Campos, cada any hi hagués set o vuit jugadors de certa categoria. Això, juntament amb el fet que a la gent li agrada veure guanyar el seu equip, va fer que no ens quedàs més remei que anar a cercar jugadors de fora, especialment de Lluçmajor i de Felanitx.

Alguns dels primers jugadors d'aquesta nova etapa eren en Miquel de son Xorc, en Toni Comunes, en Miquel Calent, n'Àngel Bauzà, en Martí Segura, en Tòfol Calafat, en Damià Canova, n'Andreu Cós...

— Quina va ser la trajectòria del Campos que vos presidíeu?

— En general va ser molt bona, ja que després d'un començament en

el qual pagàvem el mossatge ben aviat anàrem pujant de categoria, 3a, 2a, 1a, i fins a Preferent. No arribàrem a pujar mai a 3a divisió, un any al darrer partit, i quan tot semblava fet, hi va haver molt de trull i el partit es va anular.

És important fer constar que el Campos va arribar a tenir uns 600 socis masculins i unes 200 dones, i que la gent omplia el camp aquí i també quan l'equip es desplaçava.

— Recordau algun partit en especial?

— Un partit dels més sonats fou contra el Murense, hi va haver molt de renou, cops i cadires enlaire. Algunes fotos d'aquest partit va recórrer tot el món. En general era important la rivalitat amb equips com el Margaritense, el Murense, Ses Salines, Espanya de Lluçmajor, Poblense, per un o altre motiu en record molts; tal vegada l'ascens a Preferent «el meu fill Miquel va sortir de mascota».

— Trobau que la vostra feina ha estat prou reconeguda?

— Per ser sincer he de dir que del futbol en vaig sortir un poc escalivat, sobretot per alguns jugadors que no quedaren massa bé. La gent, però,

sempre m'ha fet molt de cas i per mi ha estat una gran satisfacció sentir enguany que la gent deia: «No havíem vist pus futbol bo d'ençà que el Fidever feia de president».

— Per quin motiu triàreu el vermell i negre com a colors del Campos?

— Per un equip que enguany no ha anat gaire bé.

— Què heu sentit quan el Campos, per primera vegada en la seva història, ha aconseguit l'ascens a tercera divisió?

...aquí es va obrir un llarg parèntesis i llavors l'amo en Xim no es va poder contenir, els ulls humits el delataren, s'havia emocionat i davant la seva reacció no calien paraules.

Després d'uns moments seguírem la conversa, encara que per altres camins ben diferents.

Ens va explicar com havia estat Conseller del Batle «una cosa que no arribava a regidor: O eres de l'oposició o eres conseller, la feina era poc més que anar a les processons, jo ho vaig ser del Batle de can Fadri».

Es va lamentar del fet d'haver hagut de veure com un poble que es vivia «i bé» de l'agricultura l'ha haguda d'abandonar quasi per complet. No mancaren algunes opinions sobre què i què no faria a la Plaça de can Pere Ignasi, al temps que puntualitzava algunes de les coses abans esmentades.

L'amo en Xim, fideuer, botiguer, taxista, representant, president, jugador de futbol a Mataró («no gaire bo per cert»), sollaric de naixement i un campaner singular per sempre.

Núria Vives
Antònia Sijar

— En Xim Fidever amb en Sacares.

Calafell, candidat a Unió Mallorquina al Parlament Europeu afirma que els Partits centralistes han convertit les Illes en ensaimades que es couen aquí i que es reparteixen a fora

Unió Mallorquina es presenta per primera vegada a les eleccions europees. L'objectiu dels nacionalistes d'UM en aquesta campanya és la de difondre el fet real que Unió Mallorquina és l'únic partit de tots els partits que es presenten a les eleccions al Parlament que necessita tan sols 15.000 vots per aconseguir la representació d'un dels seus candidats al Parlament Europeu.

Si aquestes previsions es confirmessin, Bartomeu Calafell seria diputat com a mínim sis mesos. Per UM és suficient per què l'economia de Balears percebesqui la seva

intervenció, malgrat tot durant tota la legislatura les proposicions d'Unió Mallorquina seran defensades pels altres diputats de la Coalició Nacionalista.

Bartomeu Calafell, candidat nº 1 per UM a les properes eleccions al Parlament Europeu, ha manifestat que totes les Illes que pertanyen a algun país membre de la Unió Europea tenen una fiscalitat especial menys les Illes Balears. Aquesta no és l'única discriminació que patim sinó que n'hi ha d'altres de més greus com l'exclusió dels programes d'ajuts comunitaris.

El candidat d'UM va assegurar que els projectes del partits estatals com el PP i el PSOE suposen un fre al projecte federal europeu. El PSOE és un fre i el PP, un retrocés a l'autoritarisme. Segons Calafell, la línia directa de Mallorca a Brussel·les, no

pot continuar desviant-se cap a Madrid, «els partits centralistes continuen «xupant del bote» i convertint les Illes en ensaimades que es couen aquí i es reparteixen fora. El futur és l'Europa federal de les regions, dels pobles i de les cultures».

L'oferta política d'UM ha dit Calafell representa la recuperació d'un poder polític propi dels mallorquins en un procés de construcció i de major sobirania del poble mallorquí en les institucions del marc europeu, de l'espai polític i econòmic d'una Europa sense fronteres.

Per UM, les promeses dels Sr. González i dels Sr. Cañellas són promeses falses. Balears és l'únic patrimoni que tenim els mallorquins i ningú vendrà de fora a compondre'ns ca nostra.

20

Bartomeu Calafell i Salom
Candidat núm. 1 per UM
al Parlament Europeu

VOTA

Unió
Mallorquina

Nacionalistes de Mallorca

1 LA VEU DE MALLORCA A EUROPA

El PSM-Nacionalistes de Mallorca, des de la seva coalició amb Convergència i Unió (CIU), assumeix el compromís d'actuar al servei dels diversos sectors del poble mallorquí: Associacions, sindicats, petits i mitjans empresaris, comerciants, pagesos o particulars trobaran en els eurodiputats electes del PSM-CIU els seus interlocutors naturals a les institucions de la Unió Europea.

2 L'EUROPA QUE VOLEM CONSTRUIR

Una Europa políticament unida, amb criteris confederals, que es fonamenti en la diversitat dels pobles que la integren: on les llibertats individuals i col·lectives, la tolerància, i el pluralisme siguin la base d'una societat més justa, equilibrada i democràtica, i a la qual no tengui cabuda cap tipus de discriminació. Aquesta ha de ser una Europa culturalment rica i creadora, que estimuli les seves indústries artístiques i de l'audiovisual, que creï consciència del que és i del seu projecte de futur. Volem una Europa on la nostra llengua, cultura i fet nacional siguin plenament respectats i assumits pels països de la Unió.

3 EUROPA I COMPETITIVITAT ECONÒMICA

Aconseguir una Europa econòmicament competitiva, a l'alçada de les grans potències mundials, que estimuli els sectors productius dels seus països amb mesures reals, respectant les seves particularitats i sobretot estimulando el foment de nous focs de treball és un objectiu prioritari per al PSM-CIU. La petita i mitjana empresa, el comerç, l'artesania, la pagesia, i de manera molt especial el sector turístic, mereixen un tractament intensiu i específic per mantenir una economia equilibrada i diversificada. Potenciarem l'Euro-regió econòmica de l'Arc de la Mediterrània per assegurar-hi el progrés de Mallorca i del conjunt de la nostra nació.

4 UNA EUROPA SOCIALMENT AVANÇADA

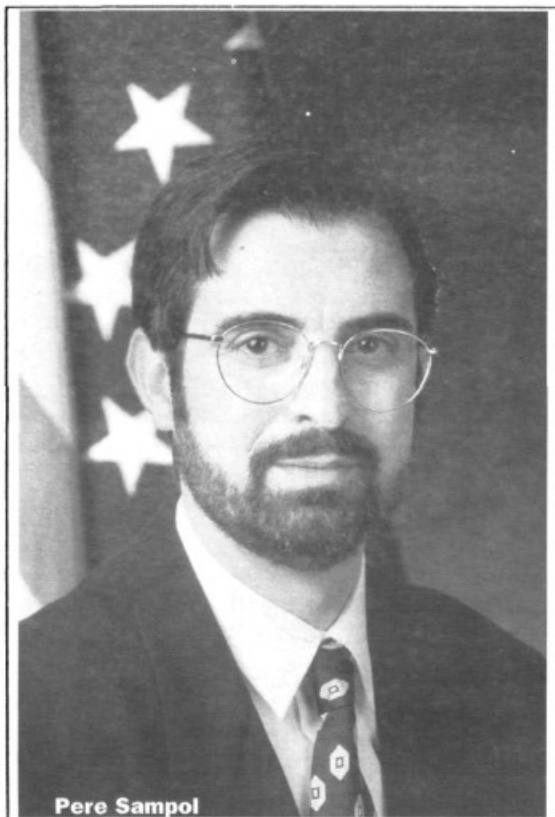
Garantir la qualitat de vida dels ciutadans europeus, així com totes les consecucions de la societat del benestar dins de la racionalitat i de les possibilitats econòmiques constitueixen una fita irrenunciable per a la coalició PSM-CIU. L'accés a la cultura, a l'educació, a un treball estable i amb una correcta remuneració, a una assistència sanitària satisfactòria, així com a un tractament responsable dels problemes de la tercera edat, de la joventut, la infància... o dels marginats requereixen una implicació més decidida per part de les institucions de la Unió per fer possible una Europa més justa i solidària, no només amb si mateixa, sinó també amb els altres països del Món.

5 PER UN COMPROMÍS ECOLÒGIC

El futur de la humanitat està completament lligat a la capacitat de vincular les polítiques econòmiques a la preservació del medi ambient i al seu equilibri ecològic. La Unió Europea ha d'assegurar mitjançant les seves directrius l'obligat compliment de totes les normes proteccionistes que ho facin possible. Cal promoure mesures a favor de la reforestació, del reciclatge, de les energies netes, de protecció dels ecosistemes, d'ús racional dels recursos hídrics... i de foment d'actituds cíviques i de solidaritat medioambientals. Tampoc no podem oblidar la necessària preservació del valuós patrimoni històric-artístic de tots els europeus.

6 LES BALEARS DINS LA UNIÓN EUROPEA

Les Balears no podem continuar essent l'única comunitat insular de la Unió Europea que no disposa d'un estatut fiscal propi, fet que no es pot desvincular de la necessitat d'aconseguir el Concert Econòmic. Si volem que els nostres productes puguin ser competitius necessitem que se'ns reconegui una reducció de l'IVA en el transport de passatgers, així com en la importació de productes primaris de transformació i en les exportacions de les nostres manufactures. Només d'aquesta manera podrem diversificar amb possibilitats la nostra economia i superar el monoconreu turístic.

Pere Sampol

Mallorca amb força a Europa

Nacionalistes de Mallorca

en coalició amb

CONVERGÈNCIA i UNIÓN

Trobada de Donants de Sang a Campos

El passat diumenge, dia 29 de maig, va tenir a lloc a Campos una magnífica Trobada de Donants de Sang, imposant-se diverses insígnies per la tasca humanitària d'alguns dels Donants. Aquesta entitat, arrelada enormement a Mallorca i per tot arreu, mereix el major homenatge de tots. Tots hem pogut menester d'aquestes hemodonacions, tots en podem necessitar un dia. Acudim doncs a donar sang i tenguem clara consciència de què això és un bé comú. Enhorabona a la Germandat.

CALL VERMELL, nova programació.

L'emissora municipal de Ràdio, Call Vermell, emet al 107.7 i programa dos dies amb les següents franges horàries: divendres de 19,30 a 00,00 i dissabte d'11,30 a 18,00. Els nous programes, entre els que es compta una Tertúlia *Fent el Cafè* de les tres a les quatre, volen donar nova empenta a aquest mitjà de comunicació.

CALL VERMELL RÀDIO

Centre comarcal anti-Sida a Manacor

L'Associació Ciutadana de Lluita contra la SIDA, A.L.A.S., de Mallorca ha obert recentment un Centre Comarcal a Manacor per arribar més aprop als malalts de SIDA d'aquesta Comarca. S'ha creat també un grup d'auto ajuda dels propis malalts que pretenen dur a terme diverses activitats per tal d'evitar la marginació de la societat d'aquests malalts i sobre tot per **prevenir** la malaltia amb tots els consells, mitjans i sistemes possibles. La prevenció és possible, **Vacuna't contra la Sida!** diuen ells. Tenen un Servei de consulta telefònica als tels. 55 43 10 i 75 99 79.

Foto: Pere Ollers

Canvi al Comitè Local d'UM

El Comitè local d'UM a Campos ha elegit nous càrrecs directius, motivat per la renúncia de l'anterior President.

Els nous nomenaments són: **President:** D. Miquel Llinàs, **Secretari:** D. Miquel Pomar, seguit de les vocals corresponents que desenvoluparan la tasca per la qual han estat constituïdes.

Nova Junta Directiva de l'Obra Cultural Balear de Campos

A l'Assemblea General celebrada el passat dia 27 de Maig, va quedar elegida la nova Junta Directiva de l'Obra Cultural Balear de Campos.

Els membres encarregats de regir aquesta entitat cultural els propers dos anys són els següents:

President D. Guillem Mas i Forteza, **Vicèpresidenta** Sra. Antònia Sitjar i Valls, **Secretaria** Sra. Francisca Oliver i Puigserver, **Tresorer** Sr. Jaume Lladó i Jaume.

Vocals: Sra. Margalida Ballester i Manresa, Josep Antoni Sala i Toral, Damià Huguet i Roig, Francisca Iglesias i Celdran, Núria Vives i Sánchez, Apol·lònia Vanrell i Nicolau, Montserrat Alcaraz i Vich, Esteve Tomas i Navarro.

Horaris comercials

Un bon embull s'ha format amb tot això dels horaris comercials. Ja ha sortit la normativa que restringeix els diumenges, i els horaris. I ja ha sortit la trampa, o l'invent, de les anomenades «zones turístiques». A Campos, són zona turística els nuclis de Ses Covetes i Sa Ràpita. A Campos s'haurà d'aplicar la normativa. Però si un comerç obri a Sa Ràpita, ja ho sap, podrà obrir sempre que vulgui.

— El comerç a Campos té una importància vital perquè sempre hem estat lloc de pas. Sa Plaça dels dissabtes.

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació Vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel.65.21.93 • CAMPOS

Primeres Comunions i Missions, una vegada més.

A l'hora d'escriure això les Primeres Comunions ja estaran a l'ordre del dia de molts de vosaltres, de tots, els qui ens sentim membres d'una comunitat parroquial. Enguany s'ha seguit el sistema ideat de celebrar una bona i vertadera Primera Comunió en el marc de la catequesi, amb senzillesa i llavors es dóna llibertat a les famílies per celebrar-ho amb bulla, festa, missa, etc. A altres Parròquies de Mallorca ens han copiat, bon senyal i bon encert el del nostre Rector. Més avall trobareu una interessant Carta als pares dels nins i nines que han combregat.

Enguany, el Corpus, serà el primer diumenge de Juny. Una festa molt de «primera comunió» i que hauria d'ésser una bona comunió per a tots els cristians. Les Missioneres dels Sagrats Cors, de Campos, han viscut moments de vertadera dificultat i patiment per les seves germanes missioneres a i de **Rwanda**, varen tornar amb salut però derrotades moralment. A Campos varen venir a donar diverses xerrades Sor Maria Lluïsa Arriaga, Sor Teresa Cànaves -de Pollença-, Sor Pilar, i el

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— El coratge d'aquestes Monges hauria d'interpel·lar més d'un.

P. Jaume Roig, m.ss.cc. Tots ens contaren allò què havia passat i feia calfreds. A hores d'ara, tal volta algunes d'elles han partit una vegada més cap allà a ajudar allà on les necessitin. Però les notícies de **Rwanda** segueixen als diaris esgarrifores, sagnants. Rwanda

està en guerra, una guerra civil de les més violentes. Des d'aquí proposam que es faci una pregària intensa, cadascú a les seves oracions i tots, en la comunitat parroquial.

S'Esquella.

CARTA ALS PARES DELS NINS I NINES DE LA PRIMERA COMUNIÓ

Un altre any, la Parròquia ha complert amb la catequesi de Primera Comunió, convocant a pares i fills a la preparació de tan important Sagrament.

Des d'aquestes pàgines és un gran goig poder manifestar l'agraïment als qui confien en la tasca del catequista, com són els pares i la Parròquia.

Som mare i catequista, ara de Primera Comunió, i sempre he trobat que una mare i un pare són els membres d'una Parròquia més indicats per a fer catequesi als fills d'altres pares.

El catequista sol trobar en el grup uns vertaders amics, és tan fàcil... si un és com és, i es manté ferme, amb senzillesa i igualtat, de persona a persona..., amb transparència i coherència amb el que diu o explica en el decurs dels temes setmanals de la Catequesi.

Ben aviat, et trobes amb unes persones que, malgrat siguin nins o nines,

són capaços de ser responsables i ben conscients del que fan i del que representa formar part d'un grup de l'església. Tenen els seus seriosos problemes que, per ventura, a una persona de més anys ens semblarien sense importància; o com en qualque cas, que quan són els nostres fills no ens n'adonam. Però com que el catequista, aquella hora la dedica en cos i ànima a ajudar, a companyar, compartir... no solem exigir el mateix que un pare o una mare que, sols pel fet de ser pare o mare té l'obligació d'exigir.

Fer catequesi és una altra cosa, un altre vessant de la vida i també de l'ésser humà. És una oportunitat de descobrir la teva grandesa. Quan ens feim «no-res», és aleshores quan et vénen aquelles paraules que has estat capaç de dir, i que aquell nin o nina tant necessitava, aquells ulls que et parlaven distants i trists, els has vist interessats i alegres.

Pares i mares, quin tresor que són els vostres fillets i filletes!

Cal aprofitar aquest valuós temps que, segons diuen, és el més important

de la vida, degut a la repercussió que té en la formació del caràcter de la persona.

Ara vosaltres teniu el tresor dels fills en les vostres mans, i si en cap moment esser pare o mare vos és un obstacle, no cal que dubteu a fer-vos nins com ells, veureu que tant ells com vosaltres sereu persones que podran reflexionar i comprendre's quasi al mateix nivell; que una carícia, que de vegades es fa per rutina, és una necessitat enorme de l'ésser, per a sentir-se estimat i agraït, inclús els basta una estreteta de mans per estar més segurs, més atents, més disponibles i estimats.

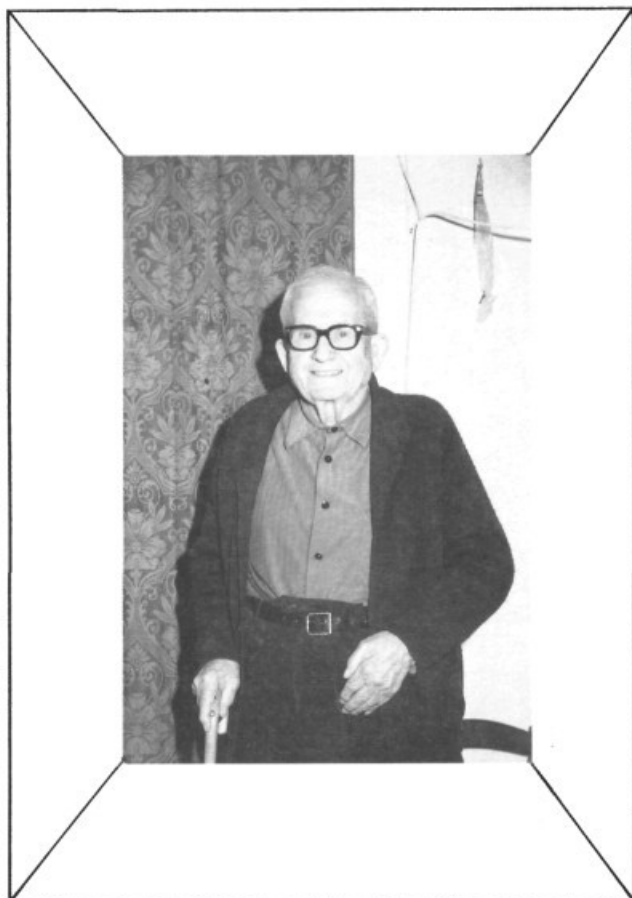
De vegades pens: Quantes mares podrien ajudar-se mútuament en la Catequesi dels seus fillets! al mateix temps descobririen valors amagats, que sols amb l'oportunitat de donar-se es manifesten.

Vos don les gràcies a vosaltres, pares, pels vostres fillets i filletes que he tingut la sort de conèixer.

Una catequista

Una xerrada amb Damià Mulet «Es portalà d'Es Cine»

— Damià Mulet, portalà durant 24 anys al Modern.

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

darrers anys, els de la meua edat hem conegut les darreres espolsades prèvies a la definitiva desaparició. Mogut per un interès més nostàlgic que res a voler recuperar vivències i records d'altra gent que ha estat més temps en contacte amb el fenomen social del cinema als pobles, Damià Mulet a Campos és un testimoni dels que s'han de tenir ben en compte. No crec que mai arribi a emprendre un breu estudi més o manco seriós del que ha estat en concret aquesta història però tanmateix hauré tengut l'oportunitat de conèixer gent tan agradable i simpàtica com en aquesta ocasió. En el treballs d'història oral et trobes amb persones a l'edat on un ja no es regira per res i en haver fet un repàs de les seves vivències ningú ha estat cap heroi, tothom és igualment digne i tothom està tranquil que al cap i a la fi és el que importa de veritat, es tracta de gent de cada dia, que senzillament ha estat la protagonista d'un Campos, d'una Mallorca en un segle on els canvis a tots els nivells han estat continus i on innombrables maneres de veure la vida i enteder-la han anat quedant enterrades en el passat. Perdre un llegat d'aquestes característiques no es pot permetre. Que cada un de nosaltres faci el que pugui i a més a més feim contents als nostres padrins que bé s'ho mereixen.

He fet d'hortolà i als 16 anys em varen posar de selleter. A Campos en aquell temps n'hi havia devers cinc tallers; el d'en Vives, el d'en Bonjesús, el de n'Alberto, el d'en Gatet i el d'en Garcietes que era on jo estava. En Garcietes era el mestre millor de Mallorca; a ell li duien feina de Palma, de S'Avall...

És una llàstima que s'hagi perdut aquest ofici.

De la meua feina al cine puc dir que he estat 24 anys al Modern fins que el varen tancar ara fa quatre anys, Abans havia fet feina a Ca's Marians («Cine Albor») que ho havia duit es retratista Vidal, llavors ho va agafar en Pep Melero però els que comandaven eren els de l'Església.

□ □ □ □ Segueix »»»» □ □ □ □

24

Damià Mulet Jaume, nascut a Campos a l'any 1907, és de mal nom de ca'n Caganya per part de son pare però a ell li solen dir es Selleter o son pare d'en Toni es rellotger o alguns com jo el coneixiem com aquell home que estava de portalà al cine. Tenir una llarga vida dóna la possibilitat que a un l'anomenin o relacionin en diverses coses i maneres. Pel que respecta al món del cinema i de les sales comercials al nostre poble com en molts d'altres tot se n'ha anat en orris en aquests

SA CIMENTERA, S. A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 • 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

Matisos
GALERIA D'ART

Obert de dilluns a diumenge
de les 6 a les 9.

Avda. Primavera, s/n. • Tel. 65.60.43
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI (Mallorca)

✓ Conversa amb...

Els meus primers records del cine són d'haver anat a Ca'n Reste que ara només és un frontis davant ca'n Melero. També en feien d'antic a Ca'n Ros, a Ca'n Borrella on ara hi ha la Banca March, a ca n'Amera també hi havia un teatre... una entrada valia 1'50. Al Modern duien «bailarines» i «teresetes» i feien ball retirant les cadires. Llavors feren una reforma molt grossa tapissant les parets, posant butaques noves, calefacció... va canviar molt perquè hi havia cadires de bova i ja me diràs, s'arribava a omplir el passadís de cadires amb la gentada que hi anava. Venien pagesos de fora vila que sempre ocupaven el mateix lloc. Quan feien pel·lícules de na Marisol, n'Escobar o n'Antonio Molina hi havia empenes.

Jo he fet de portallà, d'acomodador i de taquíller, fins i tot quan espenyaven qualche cadira amb ganivetes o descosint com que havia fet de selleter les adobava.

Hi ha moltes anècdotes en tants d'anys...

Una vegada ses monges havien organitzat una representació a Ca's Marians i varen deixar ben dit que no passàs ningú sense pagar. Que no podien perdre cap cèntim i tothom pagàs. Vet aquí que es presenta a l'hora de començar la comèdia el Batle Forques i ja mos tenim una bona estona estira i afluixa perquè ell no volia pagar de cap de les maneres, només faltaria, però jo complia el que m'havien dit i fins que no va venir la monja i ho vàrem aclarir...

Al Modern de tant en tant ens avisaven que venia l'inspector i nosaltres teníem temps d'amagar els al.lots que no complien la restricció d'edat que posava la pel·lícula. Bé idè en ser al Bar l'inspector que ja se n'anava es va topar de morros amb tota l'al.lotada que baixava d'allà dalt pensant que ja havia passat el «perill».

Una altra cosa curiosa és que arribàvem a fer estraperlo amb el preu de les entrades, perquè havíem d'anar

vius així com podíem...

Els cines han quedat abandonats, buits o convertits en supermercats, el cinema Recreatiu del qual casualment un fill de Damià Mulet és un dels propietaris, de moment no saben fins quan serà un espai de l'Ajuntament més descuidat que res per acabar un dia o l'altre destinat a altres interessos i aprofitaments. Tot allunyant-se. Qui estima o ha estimat en les obscuritats o les obscuritats ja sigui tòpica i mastegada, una nostàlgia i veneració especial. El cinema és una religió i els cinemes els seus temples. En Damià Mulet és un bocinet viu de tot això, quan surts de casa seva un horabaixa d'estiu ho comprens i t'impresiones. Valores molt més que tenir-lo per l'home que et trencava el billet d'entrada i permís per somiar, valores molt més que això, que en una estona i amb naturalitat la conversa ha fet cert el que pot semblar una il·lusió:

La vida amics és una sessió màgica que té de tot i de tot color, que continui per a molts d'anys, mestre Damià.

Montserrat
Alcaraz
Vich

Cristalleria CAMPOS C.B.

Jaume Vadell Adrover

Joan Oliver Bordoy

Carrer Llibertat, 27 • Tel. 65.04.20 • 07630 CAMPOS

Bicicletes • Recanvis
Accessoris • Vestuari
Reparacions

CICLOS GORI

Carrer Lluna, 50
Tel. 65.29.12
07630 CAMPOS

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS
MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

El restrenyiment: causa de nombroses malalties cròniques i degeneratives

Miquel Monserrat Vidal

«De grandes cenas estàn las sepultura llenas»

Refrany popular

Tal vegada sigui el restrenyiment el primer símptoma que ens indica que el sistema digestiu no funciona com hauria de funcionar.

I aquest és un dels primers preus que hem de pagar per les exigències i convencionalismes que la societat d'avui en dia ens retribueix: els vestits, els horaris, el sedentarisme, l'alimentació, la falta d'exercici de la musculatura abdominal, les tensions, les emocions, els empanxaments, etc. A trets generals, aquestes són les causes del restrenyiment.

Analitzem quina és la fisiologia de l'evacuació intestinal. Són tres actes voluntaris:

1er. Inspiració i compressió diafragmàtica sobre els intestins.

2on. Constricció dels múscles abdominals.

3er. Positura a la gatzoneta amb pressió de les cuixes sobre l'abdomen. I tenim també quatre actes involuntaris:

1er. Constricció reflexe.

2on. Moviment peristàlgic del colon.

3er. Relaxació anal.

4rt. Elevació muscular anal.

Quantes vegades permetem que aquest fet es desenvolupi íntegrament?

Bàsicament existeixen tres tipus de restrenyiment:

1er. Retenció que provoca la pèrdua de sensació de «ganes d'anar del cos».

2on. Acumulació que inhibeix el

moviment peristàlgic intestinal.

3er. Latent, provocat pel retard d'evacuació encara que hi hagi regularitat.

Dins de quin tipus et veus identificat?

Abans hem vist quines eren les causes generalas. Ara, vegem quines són les causes directes:

- Pèrdua de sensació per retenció, que en la majoria dels casos és degut a l'horari.

- Falta de matèria residual (celulosa) deguda a una alimentació excessiva de farines blanques i exitants.

- Falta de l'estímul natural dels sucres i àcids de les fruites.

- Menjar massa aviat.

- La temperatura pels aliments.

- Aliments àcids que provoquen una reacció alcalina als fems paralitzant els intestins. Aquests són: llet, formatge, carn, peix, rebosteria, saïm, cafè, alcohol, tabac, te.

- Positura d'assegut.

Les causes indirectes són:

- no tenir un horari; per tant, costa crear un hàbit.

- dormir malament.

- les emocions i l'estrés provoquen una insuficiència respiratòria creant una tetania o tensió constant, i aquesta a la vegada provoca una distonia neurovegetativa i inhibeix el moviment peristàlgic.

- la falta d'exercici físic que, a la llarga fa que aflueixin els músculs de l'abdomen i resten funcionalitat intestinal.

- restrenyiment compensatori del qual l'organisme se'n serveix quan té

falta de nutrients en l'alimentació o per una mala absorció de l'intestí prim.

Els efectes del restrenyiment es deixen sentir en principi en la putrefacció del fems, això fa que hagi una disminució de bacteries simbiòtiques (bacil·locoli i lactocoli) que són les que formen la flora intestinal i fa que proliferin les gram-positives que n'hi ha 11 milions diferents, com per exemple les de la disenteria o les de la tuberculosi. A més la bilis, el ferment pancreàtic i els ferments intestinals són absorbits per la sang intoxicant-la i a la mucosa intestinal. Això provoca distintes malalties com constipats intestinals, acidificació de la sang que fa intoxicar els orgues més dèbils de la persona.

El tractament natural d'aquesta causa primogènica de nombroses malalties, és senzill. És tan senzill que moltes vegades es fa difícil dur-lo a terme, però això no vol dir que sigui impossible. Allò més important en qualsevol tipus de teràpia és no obsessionar-se i, en aquest cas, el fet de reestructurar els hàbits és el més eficaç i econòmic que podem trobar. Procurar fer tres respiracions profundes un parell de vegades al dia, alimentar-nos intel·ligentment, dormir sense somnífers i respectant el bioritme natural, vestir amb teixits naturals i amples, fer diàriament una estona de gimnàstica (si pot ser a l'aire lliure), aprendre i fer relaxació sempre que sigui possible, tenir una actitud mental tranquil·la. Si es fixen idees antigues o tenir una actitud d'avarícia pot somatitzar fàcilment una retenció

Bar - Restaurant

CA'N CÓS

Especialitat en: Cuina Mallorquina, Grill

BANQUETS • NOCES • COMUNIONS

Ctra. Santanyí, s/n - Tel. 65.27.87
07630 CAMPOS

✓ Sota el Sol i la Lluna / Eleccions Europees

d'evacuació.

Remeis casolans per al restrenyiment.

Aquests remeis, encara que siguin inofensius, sempre han de ser complementaris i mai substituïtoris d'uns hàbits sans. Són aquests:

- Prendre una tasetta de clorur de magnesi en pols diluït a raó de 25 a 50 gr. per litre d'aigua al dematí en dejú i una altra abans d'anar a dormir.

- Prendre una culleradeta de llavors de lli en un tassó d'aigua a temperatura ambient, també el matí i el vespre.

- La cama-roja borda (diente de león) tan crua amb ensalada com cuita durant dos o tres minuts a raó d'una cullerada per tassa.

- En cas que tenguis constipat intestinal o infecció els llevamans són molt bons si en prens tres o quatre tasses cada dia.

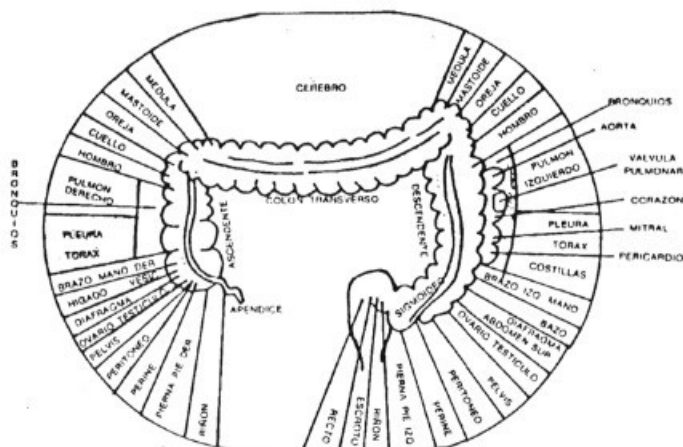
Bé, podria estendre'm més perquè aquest tema dóna per molt més. L'hem

vist superficialment, però esper que sevesqui per tenir un poc més de coneixement sobre el restrenyiment i les seves conseqüències i també com evitar-lo.

Ja sabeu que si voleu que tracti algun tema en concret o si voleu consultar-me qualque cosa que tingui a veure amb el naturisme, tant sigui per un tractament com per qualsevol

dubte telefonau al número 652149 cada dia a partir de les 19'30 menys el dimecres.

La sabiduria natural del cos no pot ser substituïda per cap forma de teràpia sense pagar amb la moneda més cara, la teva salut i la dels teus descendents.

Un cop més, a votar per Europa Dia 12 de Juny, Eleccions

D'aquestes Eleccions n'hem sentit a dir moltes. Des que no serveixen per res fins a que poden canviar el curs de la història de l'Estat Espanyol. A Madrid hi ha molt de rebumbori i alguns voldrien que aquests Eleccions, ja que es fan, que servissin de referèndum. Les Europees ni són un referèndum ni serveixen per dir res de nou, que no s'hagi dit, a Espanya, a Balcars o a altres Comunitats.

El poble ha de saber que tria ara

64 Diputats espanyols -agradi o no- al Parlament Europeu per fer i dur endavant la política del Mercat Comú. Dia 12 de Juny tothom podrà exercir el dret de votar i de votar lliurement i sense coaccions. Aquest exercici, sense més trascendència si voleu, és la única notícia d'importància per al nostre País. És, serà, un signe de total normalitat.

Redacció.

Taller Mecànic
CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

Botiga
CA NA MEL

Alimentació, Merceria,
Perfumeria, Ceràmica Mallorquina
Carrer Sant Blai, 3 • Tel. 65.07.44
07630 CAMPOS

ESPECIAL ASCENS DEL C.E. CAMPOS DE FUTBOL A TERCERA DIVISIÓ

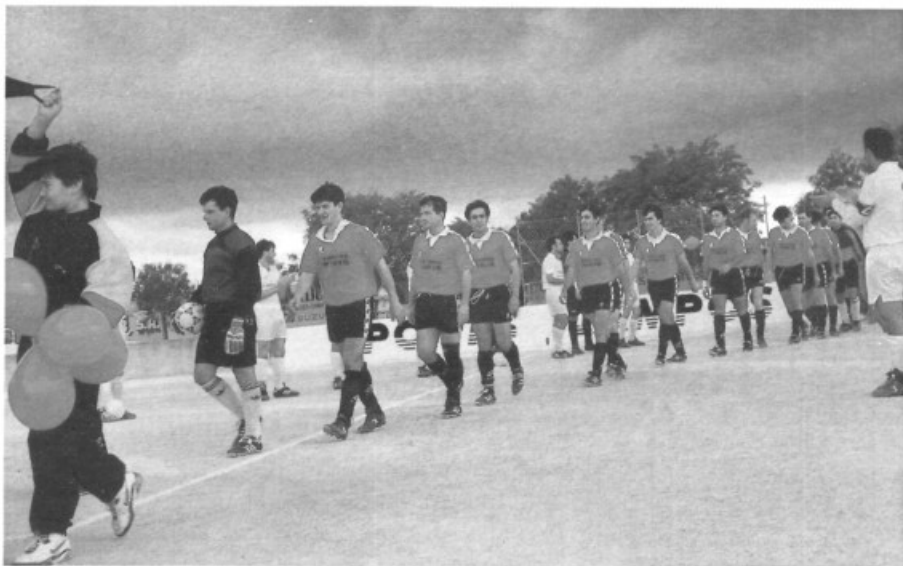
El Campos de futbol ha pujat a Tercera Divisió i ho ha fet amb mèrit pròpi i amb esforços conjunts de tots: entrenador, jugadors, directiva, afició. El seu ascens és el resultat de més d'una dècada de bona feina dins el futbol i així ho demostren les dades de la temporada. Ressò vos ofereix una xerrada amb persones representatives del club i un reportatge de la festa, a la vegada que felicita des d'aquestes planes a tots els membres del C. E. Campos i els encoratja per la temporada que ve. Enhorabona!.

FOTOS: Esteve Tomàs i Foto Vidal

— ELS JUGADORS DE BASE ENCAPÇALAREN EL PASSADÍS D'HONOR QUE VA FER EL AL C.E. CAMPOS EN EL DARRER PARTIT DEL CAMPIÓ A DINS CA SEVA. LA BANDA DE CORNETES INICIÀ ELS ACTES DE CELEBRACIÓ A TERCERA DIVISIÓ.

28

— EL MOMENT EN QUÈ ELS JUGADORS VAREN SORTIR AL CAMP. TOTHOM VOLIA DONAR L'ENHORABONA ALS CAMPIONS MANCO EL TEMPS QUE NO ACOMPANYAVA. L'EQUIP NO VA DEFRAUDAR I ACONSEGUÍ UNA NOVA VICTÒRIA.

—LA PENYA «PANXES ROGES» ENCALENTIA MOTORS PER LA TEMPORADA QUE VE, ON EL SUPORT DE TOTHOM SERÀ MOLT NECESARI. LA PENYA, DE NOVA CREACIÓ JA TÉ UN NOMBRE DE SOCIS BASTANT ELEVAT.

29

— EL MOMENT MÉS ESPERAT: TOMEU OBRADOR, CAPITÀ DEL C.E. CAMPOS SORTIA A SALUDAR EL NOMBRÓS PÚBLIC QUE S'ACOSTÀ A L'AJUNTAMENT A COMPARTIR L'ALEGRIA AMB ELS JUGADORS.

— EL C.E. CAMPOS, FEIA ENTREGA DE LA IMMENSA BANDEIRA AMB ELS COLORS DE L'EQUIP A LA PENYA «PANXES ROGES» EN AGRAÏMENT PEL SUPORT QUE ELS HI HA DONAT DURANT LA TEMPORADA.

Conversàrem amb Gabriel Sureda, President de la Junta Gestora del C.E. Campos

«Els socis han d'aguantar el Campos dins tercera»

Foto: Vidal

— Aquesta temporada triomfal, aquest passeig per la lliga no l'esperava ningú.

— No, ningú l'esperava. Només feiem comptes procurar jugar la lligueta d'ascens però fer primers no, ha estat una cosa nova que ha vengut tota sola i que ha anat molt bé.

— El Campos al llarg de la temporada ha donat un bon espectacle futbolíticament parlant.

— Sí, hem marcat més de 90 gols i un equip que marca tants de gols dona gust. Cada diumenge hi havia dos o tres gols i amb això dona gust d'anar a veure futbol.

— Està satisfet de la feina feta als equips de Base?.

— Sí, a la junta gestora generalment feim la feina per al primer

equip però hi ha una gent que s'encuida dels petits i més o manco tots van bé.

— Quin va ser el moment clau de la lliga?

— No ho sé... crec que va venir tot sol perquè dir ara quin partit va ser clau és difícil. La feina que vàrem començar va prendre bé i al poc temps anaven per davant i quan vas davant és més fàcil que pel darrera.

— Estan tots els jugadors fermats ja per la temporada que ve.

— Bé, crec que tots estan fermats i no n'hi ha cap de fermat perquè com que juguen per passar gust el que vulgui jugar, jugarà i el que no, es retirarà. Supòs que tots voldran jugar a 3ª.

— Es xerra molt de noves incorporacions

— No, noves incorporacions no es faran més que una o dues i un dels quals a ser possible de Campos. No es duren més jugadors ja que són el jugadors de Campos els que han pujat i els que ho han d'aguantar a 3ª.

— En Guillem Mascaró un bon entrenador

— Sí, crec que sí. És un home que no el coneixíem perquè sempre havia entrenat futbol base. Ens el recomanaren i crec que varen fer un encert perquè és molt feiner, és un home que ha estat molt damunt dels jugadors, s'ha sabut entendre molt bé amb ells i la feina que ell ha fet ja ha sortit a la llum.

— I ara els socis, l'any que ve decisius

— Sí, l'any que ve els socis són

els que han d'aguantar el Campos dins 3ª perquè si no hi ha molta de gent i feim el màxim de recursos econòmics serà molt difícil aguantar dins 3ª. Ara, si el soci respon bé i amb ajudes de l'ajuntament i d'allà on puguem crec que s'aguantarà a 3ª.

— O sia, la financiació a 3ª, un acte important

— És la base, a 3ª hi ha dues coses: els desplaçaments i els àrbitres que són més cars que a Preferent. Desplaçaments n'hi ha quatre, pot haver-hi cinc, i és més d'un milió el que fa falta.

— Per acabar, tots els homes del president, la directiva. Feina ben feta?.

— Sí, els que formam la junta gestora hem fet molta de feina i crec que han passat gust de fer feina perquè si fas una feina i vas per davant passes més gust que si vas per darrera. S'han portat molt bé i crec que tothom està content.

Rest a afegir que ens aguantem a 3ª i gràcies.

Pep Toni Sala

30

**COMPRI PRODUCTES
ETIQUETATS
EN CATALÀ**

**RESTAURANT
CAZADORES**

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

Guillem Mascaró, Entrenador del C. E. Campos

«Tant l'equip com l'afició han passat gust de fer futbol»

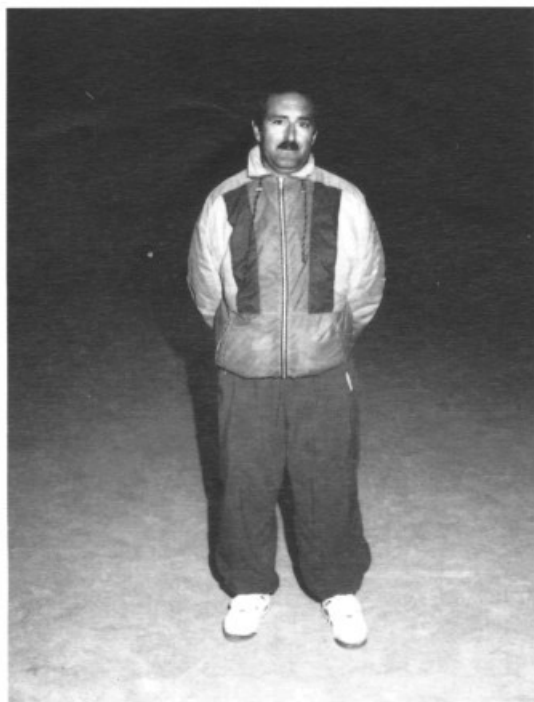

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

Guillem Mascaró va entrenar al Sant Jordi en totes les categories fins a Primera Regional. Després va passar al CIDE juvenil-estudiants i als cadets de Primera. Aquesta és la seva primera temporada com a entrenador a Preferent. Ens diu que sempre havia fet bones temporades però que campió només havia fet amb el Sant Jordi a benjamins de futbol-7 i que amb el CIDE-cadets hi va estar a punt.

— Amb quin sistema de joc ha jugat el Campos aquesta temporada?.

— Hem emprat sempre el mateix sistema, un a la porteria, tres en defensa, cinc en el mig del camp i dues puntes.

— Ha estat tan fàcil de guanyar aquesta lliga o només ho ha semblant?.

— Ha paregut fàcil perquè hem tret molts de punts d'avantatge sobre el segon, perquè tenguérem una ratxa de vint partits que només perdérem un punt dels quaranta possibles, que és un fet que segurament no es tornarà a veure pus mai més, ... ara, no ha estat fàcil; hi ha hagut equips bastants bons. Consider que dels equips que s'han classificat per la lligueta qualsevol podia haver quedat dins el dos primers o fins i tot campions.

— Quina part de la lliga va decidir el desenvolupament de la temporada?.

— Consider que la nostra empena va venir després de perdre dos partits seguits aquí dedins amb el Portocristo i el Son Roca. A partir d'aquest dia férem amb els mateixos jugadors un canvi de posició de dos jugadors i ja dins Binissalem, duent dos negatius, anàrem conscienciats de què havien de treure qualche punt i a partir d'aquí aconseguírem una bona ratxa de joc i de resultats. Crec que la clau va ser perdre aquests dos partits dins ca nostra.

— La clau del seu èxit ha dit que ha estat la feina, però aquesta feina s'ha de fer bé...

— Sí, aquest és la cosa principal. Consider que la feina l'hem feta bé amb tot el suport dels jugadors ja que no n'hi ha hagut cap que es queixàs amb el sentit de dir que feiem massa feina o que era molt dura. És molt difícil entrenar de la manera que ho feim nosaltres, amb gent que fa feina durant tot el dia, i que després ve aquí a entrenar. És dur però ningú s'ha queixat i tothom ha donat el que podia.

— Quins llocs necessita cobrir per aquesta temporada?.

— He demanat a la directiva tres fitxatges; un marcador, un jugador de mig camp, perquè segurament en Rafel Juan aquesta temporada penjarà les botes, i un carriler. No vol dir que no puguem fer una bona temporada dins 3ª però amb els jugadors que tenim i els tres demanats podrem com a mínim intentar salvar la categoria.

— El públic ha disfrutat i l'afició ha vibrat amb el joc del seu equip...

— Crec que això és una veritat com un temple; per tot aquí on hem anat, llevat de qualche partit perquè no sempre jugues igual i estàs inspirat, tant l'equip com l'afició han passat gust de fer futbol i crec que hi ha hagut qualche partit com el del Murense dins ca nostra que ni a 1ª es veuen partits així i no és per penjar medalles sinó que és la veritat.

— Segur que no té amagat cap amulet?.

— No, tenc un bolígraf que empr per fer les convocatòries i ells firmen i fa tres anys que el tenc i ja acaba la tinta i no sé el que faré quan l'acabi.

— Tots els homes són importants però uns més que els altres...

— Supòs que parla de Tomeu Obrador i no crec que sigui el més important, sinó que marca les diferències el dia que es troba inspirat, no la marca sempre. Està clar que en Tomeu tot sol no guanya els partits. Marca les diferències en el sentit que tots el respecten, saben que és el jugador de més categoria i el dia que ell està inspirat pareix que dona ales a la resta de companys, però també hi ha hagut partits que els hem guanyat i que en Tomeu no ha vist la pilota.

— Demani tres desitjos per l'any que ve.

— Primer que l'afició segueixi passant el gust que ha passat enguany i que ens acompanyi com enguany perquè consider que és la millor afició que he vist en molts d'anys ja que per tot allà on anàvem hi havia més gent de Campos que de l'equip local. Per ventura la penya enguany animarà més però no em puc queixar de l'afició. Segon que ningú es faci mal, que és el més important, que acabem la temporada amb els que comencem i tercer que aguantem la categoria com a mínim; si en descendeixen tres i quedam quarts dels darrers ja estarem satisfets.

— Imagini's que només es compleixi un.

— Què ningú es faci mal. Això ho tenc clar, el més important són els jugadors que altra cosa. No voldria que hi hagués cap lesió important, em sabria molt de greu. Si la resta no arriba és igual.

Per acabar voldria donar les gràcies a l'afició de Campos que s'ha comportat molt bé i que l'any que ve es comporti igual o millor.

Pep Toni Sala.

Temps de Joc

Una vegada acabada la competició a la categoria de preferent, amb l'anunciat títol de campió pel C. E. Campos. La màxima atenció està fixada en l'equip benjamí de futbol-7. Aquest equip, i contra tot pronòstic, està a punt de proclamar-se campió del seu grup, en el Play-off pel títol es troba, a manca de dues jornades, en el primer lloc de la classificació i a tres punts del segon classificat, el Rto. Calvià. Els resultats dels darrers partits són aquests:

Campos 8 - Sta. Maria 0
Campos 5 - J. Sallista 0
Manacor 0 - Campos 0
Campos 3 - Rts. Calvià 2
Campos 1 - Manacorins 1
Sta. Maria 1 - Campos 9
Sallista 1 - Campos 5

L'equip infantil era també un dels equips que encara no havia acabat la competició. Ho va fer el passat 28 de Maig i va ocupar un meritori lloc amb 30 partits jugats, 19 de guanyats, 7 empatats i 4 perduts, varen marcar 107 gols i en varen encaixar 28. A l'apartat individual cal destacar els 44 gols marcats per Toni Roig i la convocatòria per la selecció de Jaume Mas. Els darrers resultats foren aquests:

Poblense 2 - Campos 2
Campos 1 - Binissalem 1
Olímpic 0 - Campos 1
Alcúdia 2 - Campos 2
Campos 0 - Bto R. Llull 0
Pollença 1 - Campos 4

Torneig de Futbol - Sala Estiu '94

Dia 1 de juny va començar, el torneig de Futbol-Sala estiu '94 que organitza «Grup d'Amics» des de fa ja 3 anys. Enguany seran 15 els equips participants repartits en dos grups, un de 8 i un de 7. Els equips participants són els següents.

Grup A: Pub Dinàmic - Dist. S. Ginard, Sopa de mè, Opel-Santanyí, Central Llitera Asturiana (Lucmajor), Ca'n Mulet, Pub Districte 3, Sa Rua, Ca'n Xim.

Grup B: Electromac, Cris:alleria Campos, Bar es Modern, Esports Campos, Ca'n Peixet, Super Llorja (Colònia Sant Jordi), Construccions Fervi.

L'any '91 el guanyador del torneig va ser Esports Campos i el segon Sopa de Mè, el '92 Sementales Selectos guanyava i en segon lloc l'ocupava la Boutique Aquarius i l'any passat, el '93, el guanyador era —per segona vegada— Esports Campos i en segon lloc quedava el Gimnàs Tothom.

En el proper número vos oferirem una més extensa informació sobre aquest torneig.

Pep Toni Salç.

Fora de Banda

La temporada 93-94, com ha passat al llarg de molts d'anys serà recordada per una sèrie —més o menys llarga, segons els gustos de cada un— de fites, anècdotes, esdeveniments,... que hauran marcat el seu desenvolupament. Entre d'altres coses serà recordada per la temporada en que el superDepor va perdre la lliga, en benefici del Barça, fallant un penalt en el darrer minut del darrer partit de lliga, la temporada en què el Barça va perdre la final de la Lliga de Campions davant el totpoderós Milà per un escandalós 4-0, la temporada en què el Mallorca va perdre, en benefici del Toledo, les opcions a jugar la promoció d'ascens a primera, l'any del Campionat del Món de futbol dels Estats Units, en el qual la selecció de Clemente va tenir un paper molt destacat,... Però, sobretot pels campaners, la temporada 93-94 serà recordada com la de l'ascens a 3ª Divisió, la temporada en què el C.E. Campos va batre el rècord de punts de la 1ª Regional Preferent —estava en 59, el Campos n'ha fets 60—, la temporada en què l'equip campaner es va passar una vintena llarga de partits sense conèixer la derrota, la temporada, en definitiva, en què tota una afició, tot un poble va vibrar amb el seu equip. La temporada 93-94, per tant, ja és història i tenim tot un futur per endavant. La temporada 94-95 serà recordada per uns altres fets. Confiam en que la permanència del campos a 3ª sigui un d'ells.

Josep Antoni Sala i Toral

— L'equip de Futbol-7 molt aprop del títol de campions de lliga.

En Tomeu Obrador, capità del C.E. Campos, ens dóna la seva visió de la temporada

«Hem fet la feina ben feta i el companyerisme ha estat determinant»

Va començar d'infantil aquí a Campos on va jugar dos anys. El primer any de juvenil també el va jugar aquí i els vuit darrers partits va anar al CIDE nacional. El segon any de juvenil tornà a Campos a jugar a Preferent, per tornar-se'n anar a Palma per jugar amb el CIDE el seu darrer any de juvenil. Llavors va passar a jugar a Segona B tres anys amb el Poblense, un any al Mallorca, al Badia de Cala Millor dos anys, al Balears un any i al Manacor també un any. Després torna a Campos quan l'equip era a Primera Regional, va jugar els sis o set partits darrers i l'equip pujà de categoria. Enguany novament han pujat de Preferent a Tercera.

— A més del capità, ets l'autèntic líder dins els vestidors?.

— No crec que es pugui dir líder. Per la meua experiència intent donar moral als joves però crec que faig la meua funció dins l'equip i intente ajudar els companys. No som el que comanda més, és l'entrenador.

— En Guillem Mascaró, un entrenador que sap el que es fa?.

— Sí, es veu que li agrada el futbol, posa molt d'interès, ho té tot sempre molt ben preparat i planificat i per jo sí, és un bon entrenador.

— Els socis no s'acaben de creure que l'equip aguanti dins 3^a.

— Crec que si es fan les coses ben fetes, clar que costarà un poc a tothom, se pot mantenir la categoria. I quan dic ben fetes me referesc a cuidar el que hi ha aquí, que la gent tenguí ganes de jugar i crec que amb dos jugadors més podem aguantar a 3^a.

— Eres l'home dels davallaments, l'equip on anaves davallava, ara ets l'home de l'ascens.

— Crec que no té res que veure una cosa amb l'altra perquè hi ha molta diferència entre els equips que van a Segona B aquí a Mallorca, pels problemes econòmics, de jugadors que no es poden dedicar totalment al futbol i és difícil que un equip de Mallorca pugui salvar-se dins 2^a B. He duit la sort d'arribar al Campos a un moment que hi havia bon ambient, que han sortit jugadors de la pedrera que han donat bon rendiment i hem conseguit pujar dues vegades, però no crec que tenguí res a veure una part amb l'altra.

— El sistema de l'equip ha estat el millor o tot ha estat una ametlla que ha caigut de punta?.

— En futbol es xerra molt de sistemes i crec que hem trobat una manera de jugar que ens ha anat bé als jugadors d'aquí i no crec que hagi estat cap ametlla que hagi caigut de punta sinó que hem fet feina ben feta i aquest sistema

ens ha anat perfectament. Cada equip té una manera de jugar i l'èxit és trobar-la o no trobar-la.

— Quin ha estat el factor determinant de la bona temporada realitzada?.

— Crec que el factor determinant de la bona temporada ha estat el bon companyerisme dins l'equip que ha influït molt, que les substitucions en cas de lesió no han fet baixar el ritme, que tots els jugadors de l'equip podem jugar...

— Quins homes es necessiten i per cobrir quines zones?.

— Per jo hem de menester gent al mig del camp i amb dos i els d'aquí que quedin tots es pot anar amb tranquil·litat a tercera.

— El comportament de l'afició aquesta temporada ha estat bona?.

— Ha estat millor impossible. Ha estat un dels factors que ha influït i ha motivat als jugadors els diumenges, perquè tant aquí com a fora camp els jugadors hem vist que estaven amb nosaltres, ens animaven i en el futbol avui en dia això es veu a pocs llocs.

— Els joves vénen empenyent des del darrera, la pedrera funciona com hauria de funcionar?.

— Crec que els que han anat entrant a poc a poc dins l'equip ho fan bé però m'agradaria que encara hi hagués més joves que poguessin jugar. Però a l'hora de descartar, perquè no tothom pot jugar, s'ha d'anar alerta i cuidar els juvenils que pugen ja que de vegades són encara massa joves per jugar al primer equip i s'hauria de cercar un equip per aquests jugadors.

— Com és el clima que es respira als vestidors?.

— És fantàstic. Jo he estat a molts d'equips i com aquí no ho havia vist mai. Tots ens duim molt bé, mai hi ha un problema. L'entrenador té en aquest aspecte molt bon fer feina i crec que quan se'n va un entrenador del Campos li sap molt de greu perquè hi ha un ambient de companyerisme molt bo i fonamental per aconseguir el que es pretén. Crec que ha estat l'èxit d'enguany.

Només vull afegir que l'any que ve tot serà més difícil i que tothom haurà de posar de la seva part: els socis, afició i nosaltres, els jugadors.

Pep Toni Sala

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos

Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

Trot a Mallorca

La diada de primavera

Dia 1 d'abril es va celebrar a l'hipòdrom de Manacor la Diada de Primavera en commemoració del XXXIV aniversari de l'hipòdrom amb un programa de desset curses repartides en dues sessions.

A la sessió del matí i ja en la primera cursa, accident del cavall campaner Tete King que es va enganxar amb Tifany quan aquesta va botar. A la tercera i després d'una mala sortida Pevalentin va fer una bona remuntada arribant quart. A la cinquena també quarta posició per Volga de Tillaude, darrera els favorits, Ton Aiglou de Dey amb un temps de 1'19"2, Sosalito i Utidaliu. A la sisena, victòria de Rancho Andaluz, Rimbo de campos arribava tercer. A la segona del capvespre Uhlan arribava quart. A la cursa especial importat els resultats foren els següents: primer Quito de Noels i segon Siamis.

De la reunió del dia 9 d'abril cal destacar la cursa de poltros de tres anys amb la participació de Uhlan de Campos que era distanciat. La victòria era per Ufana de Thoury. A la tercera cursa Pevalentin arribava amb el pilot principal. A la cinquena i sense problemes, triomf de Salva d'Or, que va fer bons els pronòstics que el donaven com a guanyador. A la cursa estel·lar va guanyar Sosalito davant Rich Nanon. El cavall del nostre poble Robin de Briopu feia una actuació molt regular. A la darrera cursa de la reunió l'egua de Campos

Volga de Tillaude quedava quarta després d'una bona recta.

Del dissabte dia 16 destacam el premi per a dames amb la participació del cavall Salva d'Or amb les regnes de Cati Garcies que arribava tercer. a la cursa estel·lar va haver-hi sorpreses, el favorit Ton Aiglou de Dey va fer segon darrera un sorprenent Mianko. Robin de Briou a la darrera volta perdía les forces i arribava la darrera.

Arribant al dissabte dia 23 i a la primera cursa participació de Tete King que anant ben col·locat tota la cursa va tenir un parell de desmuntades que li varen fer perdre totes les opcions a un bon premi, així mateix arribà quart. A la segona la poltra campanera Uralita guanyava la prova per a poltres de tres anys sense problemes. A la quarta Rimbo de Campos feia segon a una cursa molt ràpida, guanyada per S'Estel de Retz amb un temps de 1'22". A la sisena, victòria de debutant Tambour de Vast. A aquesta cursa Romanco era distanciat i Volga de Tillaude arribava dins el grup principal. I ja dins la darrera reunió del mes d'abril victòria de Tete King a la primera. Romanco a la cinquena era distanciat a la sortida, els dos cavalls de Campos que corrien a la vuitena coparen els premis, la victòria era per Salva d'Or i la tercera posició per Rimbo.

Antoni Leon.

CELLER

Ca'n TONI

Carrer Oeste, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

El primer establiment de Mallorca amb un sistema revolucionari de preparar la carn al "grill".

La carn no perd les seves propietats vitamíniques perquè aquest sistema no deixa desprendre líquids.

Consisteix a fer la carn amb la pressió del vapor de llenya cremada.

Sense flamarades ni fums.

ÚNIC A MALLORCA

RESSÒ

Revista mensual

ANY 7

Abril 1994 • N.º 60

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

M. Alcaraz

D. Huguet

P. Ollers

E. Tomàs

Coordinador Esports:

Miquel Oliver

Coordinadora Seccions Fixes:

Antònia Sitjar

Coordinadora Publicitat:

Maria Bauçà

COL·LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

Francisca Oliver

FOTO PORTADA: FOTO VIDAL

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

235 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i impressió:

ADROVER - CAMPOS

Tel. 65.02.02

Bàsquet

Miquel Oliver

Com va? En el món del bàsquet campaner les coses no han fet llarg. Els dos equips que restaven en competició ja han acabat la temporada, un bé i l'altre malament.

L'equip Sènior Femení disputava el trofeu Jorge Juan i l'inicià amb dues victòries consecutives. El desenvolupament d'aquest torneig ha estat un tant irregular, emperò malgrat tot, hauran aconseguit acabar en el segon/tercer lloc del grup, posant d'aquesta manera un bon punt i final a aquesta temporada de re-aparició d'un equip campaner en aquesta categoria.

És d'esperar que si aquestes jugadores i el seu entrenador continuen treballant en la línia que s'ha començat enguany la propera temporada encara serà millor, cosa que permetrà que les jugadores de categories inferiors, que tant s'esforcen, tinguin un motiu més per anar progressant i entre tots i totes fer que el bàsquet femení campaner torni assolir el prestigi que tenia fa uns anys.

A qui no podem felicitar enguany és a l'equip Sènior Masculí ja que dues jornades abans de concloure la temporada s'havia materialitzat el seu descens de categoria.

La derrota davant el Son Servera, que suposà aquest descens, només ha estat el darrer acte d'un drama que s'inicià amb el començament de la temporada. Quan devers el setembre passat es començà a treballar per preparar aquesta temporada es veié que tota una sèrie de jugadors que fins en aquell moment havien format part de l'esquema bàsic de l'equip es deixaven i l'equip quedava format per uns jugadors joves que arribaven a aquest equip, i havien d'agafar la responsabilitat de treure endavant un equip que es reforçà amb la incorporació de jugadors que feia anys que no jugaven.

Vista la formació de l'equip, tothom es pensava que seria un any difícil ja que la primera part de la temporada

s'hauria de dedicar a fer un equip, emperò es creia possible no jugar el play-of pel descens. La cosa no fou així, i la desmoralització i la despreocupació agafades a la primera volta de la lliga dugueren a l'equip directe a la cua de la classificació. El play-of ha estat un reflexe de tota la lliga: es donen per perduts tots els partits fora de casa, la inexperiència crea problemes als jugadors més joves davant equips més veterans, no s'acudeix als entrenaments, l'entrenador deixa l'equip, la sort no acompanya, la plantilla es veu reduïda a 7 o 8 jugadors a molts partits, i tot això es va mesclant fins que es perd la categoria.

El més negatiu de tot això és que, amb la pèrdua de categoria encara fresca, sembla que el proper any no hi haurà equip sènior masculí ja que molts jugadors es volen retirar. Això pot tenir un efecte molt negatiu per al bàsquet masculí campaner perquè per ventura hauran de passar molts anys perquè torni a haver-hi un equip d'aquesta categoria i molts de jugadors es perdran per no poder jugar.

Ja per acabar només donar l'enhorabona a tots els jugadors i jugadores campaners pels moments que ens han fet passar i animar a aquests jugadors que es volen retirar a què reflexionin amb tranquil·litat i s'animin a seguir jugant, un cop solucionats els problemes que hi pugui haver, en bé del bàsquet campaner. Adéu i fins una altra.

SANELEC INSER C.B.

Arnau Nigorra i Joan Pomar

SANEJAMENT • ELECTRICITAT

CLIMATITZACIÓ

REPARACIÓ I MANTENIMENT
DE CÀMERES FRIGORÍFIQUES

MAQUINÀRIA D'HOSTELERIA

Tels. 65.07.69 • 908.63.16.73
Carrer Major, 34 • CAMPOS

Estació de Servei Campos, C. B.

Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Tio Max

COLÒNIA SANT JORDI

UNA NOVA TERRASSA DINS EL PINAR

**MOLTES NOVETATS A LA CARTA I
A MÉS UNA GRAN REFORMA
QUE VOS ESTALVIARÀ ESPERES.**

**El mes de Juny, obert a partir
de les 5'30 h. de l'horabaixa.
Dissabtes i Diumenges a partir
de la 1 del migdia.**

FINS PREST!

La Direcció